

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bul Reg Ferdinand 4. Telefon: 151. — Sürgőnycim: Közlöny. Arad :—: Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. kiadása és rotációs nyomása Megjelenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

ARA 3 LEJ

Előfizetési árak: évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lej. több. :—: Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej :—: Bucarestben 50 ban felár :—: Hirdetések tarifa szerint. :—

49-ik évfolyam, 233. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Cütörtök, 1934. október 18

Új csucsa paktumot

kötött Goga Octavian, a költő és a politikus a Királyhágó tövében fekvő, kies kastélyában. Az első, a régi csucsa paktumot is ugyanő kötötte, mint ismeretes még Erdély magyarsága előtt, Averescu marsallal, egykori politikai pártvezérével egyetemben, Ady Endre hajdani nyaralójában, — de nagyon sok szereplő politikusi zavarba jönne még ma is, ha megkérdeznék tőle, hogy ugyanbizony mi is volt csak az a bizonyos csucsa paktum...? Legendáink vannak róla, hogy akkoriban, — több, mint tíz esztendeje már, — többségi és kisebbségi magyar politikusok kötöttek ott megállapodást a közös munka és a közös boldogulás jegyében: de, hogy miként s hogyan, ennek kiderítése a történetíró feladatai közé tartozik, mert a gyakorlatban ez a csucsa paktum sohasem szerepelt, pontjai scholsem jutottak hiteles nyilvánosságra. Nem volt mit számonkérni és nem volt kitől számonkérni a paktumot, amely így egyik örök rejtélye marad az erdélyi magyar kisebbségpolitikai törekvések szomorú történetének.

Goga, a költő, az elmúlt évtized óta nem változott sokat. Megmaradt továbbra is a szépen szárnyaló szavak poétájának, akit gátakat nem ismerő lendülettel röpit saját páthosza egyre távolabb a földi nyomorúságok világától az ismeretlen dimenziók felé. A politikus Goga azonban sokkal realisabb embernek bizonyult az első csucsa paktum óta, mint a költő. A politikus Goga, míg költő-része a csillagok között csapongott, alaposan kitanulta a gyakorlati politikában, hogy mennyire hálátlan feladat egy csinálni karriert, hogy abban a kisebbségeknek is aktív része lehessen. A politikus Goga tehát sürgősen áttevezett az ideális politikai türelmetlenség forgalmas vizeire és a többi gondolire-vel együtt, csakhamar kitűnő eredményekkel ékelgette a legdivatosabb kisebbségellenes barcarolák melódiáit. Az első csucsa paktum láthatatlan emléke ugyan fekete sirályként lebegett csónakja felett és ennek a kisebbségbarátkozásnak még az árnyéka is nyomasztó teherként bizonnyult a könnyű hajón: de Goga nem a csüggedések embere s ime: elkövetkezhett a második csucsa paktum megkötésének napja is. Igaz ugyan, hogy ezt a második paktumot Goga nem az erdélyi magyar kisebbségi közélet vezetőivel kötötte, hanem Stelian-Ponescuval, Lupassal és Ghibu Onisiforral: de bármint is kötötte, annyi bizonyos, hogy ezek a politikus urak nem éppen a legkitűnőbb barátjai az ország magyar népkisebbségi tömegeinek, s így, ha az első paktum használhatatlannak bizonyult a Goga szempontjából, a második talán csak meghozza számára az óhajtott eredményeket.

A második csucsa paktum létrejöttének eseménye nemcsak a Goga kormányképességének jelent fordulót, hanem az erdélyi magyar kisebbségpolitikai élet számára is. Levonhatjuk belőle szembeszökő módon a magunk tanulságait — a jövőre nézve. Nem lehet tíz év tanulságait után kétséges, hogy Gogának hasznos a maga szempontjából, ha Ghibuék paktál a kisebbségek helyett: mint politikus, láthatólag tudja, merről fúj a szél. Akárhogyan is paktálgat azonban Goga Octavian, az erdélyi magyar kisebbség megtanulta a két csucsa paktum között eltelt évtized tapasztalatai alapján, hogy egyedül csak önmagában bízhat. És akárhogyan is paktálgatnak politikusaink a népszerűsítésre vadászó jelszavak elvarázslataival, a magyar kisebbség egyedül csakis önerejére támaszkodva birkózhat meg a politikai viharok perverz áramlataival.

Politikai konferenciákra készülnek Belgrádban a királytemetés után

Károly király és Lebrun francia köztársasági elnök bizalmas tárgyalásai — Nemzetközi előkelőségek Belgrádban — Teljes rendszerváltozás készül Jugoszláviában? — Élesen támadja az olasz sajtó a szerbet — Újabb személyek után kutat a francia rendőrség — Párisi újságírók nyomozása Magyarországon a hatóságok teljes támogatása mellett a rágalmak tisztázása érdekében

Büntetést követel Magyarország

a marseillei gyilkosság összeesküvőin kívül

a vádaskodókra és a rágalmazókra is

Párisból jelentik: A párisi lapok élénken kommentálják az egyik bűnrészest, Kralj Miro vallomását, amelyről egyébként az Aradi Közlöny mai számában részletesen megemlékezett. Miro Kralj tudvalevőleg kijelentette, hogy a gyilkosság végrehajtásával Suck-Kalmen-Vlada-Gyorgyev-Cernozenskyt és őt bízták meg. Kramer valódi nevét Miro Kralj nem tudja és csak annyiról volt tudomása, hogy Kramer a terrorista szervezet franciaországi főmegbízottja. Kramer úgy Vlada Gyorgyevnek, mint Miro Kraljnak 1500 frankot adott át, sok szerencsét kívánt és még a délelőtti folyamán ismeretlen helyre távozott.

Kralj a rendőrségen így folytatta vallomását:

— Délben utaztunk át Aix en Provence-ből Marseille-be. Már a kora délutáni órákban kimentünk a Tőzsde-térre és igyekeztünk jó helyet kapni. Ekkor félni kezdtem.

Rá akartam beszélni Vlada Gyorgyevet, hogy ne hajtsa végre a merényletet.

Vlada Gyorgyev mértéktelenül felháborodott,

amikor ezeket mondtam. Gyávának nevezett, eskümlre emlékeztetett és kijelentette, hogyha attól a pillanattól kezdve csak egy lépést is távozzom mellőle, azonnal agyonlő. Így tehát egészen a merénylet pillanatáig Vlada Gyorgyev mellett tartózkodtam. Ott voltam, amikor az Erzsébet királyné-ut sarkán feltűnt a menet, Vlada Gyorgyev ekkor még odaszólt hozzám, hogy sokban megkönnyíti tervünk végrehajtását az a tény, hogy a király autója igen lassan halad. A következő pillanatban elénk ért az autó, amelyben Sándor király és még két férfi ült. Az egyik közülük tiszt volt, Ebben a pillanatban Vlada Gyorgyev lassan elindult.

nyugodtan áthaladt a rendőrkordonon, az autó hátsójára lépett és végrehajtotta a merényletet.

A francia rendőrség lázasan kutat Kramer Egon után. Megvannak róla győződve, hogy ez a Kramer Egon senki más, mint Kvaternik Egon 26 éves zágrábi születésű újságíró, akit a rendőrség már egy hete keres.

A Daily Telegraph a közeli jugoszláv rendszerváltozásról

A londoni Daily Telegraph belgrádi levelezője feltűnő helyen, szenzációs cikkben jósl teljes rendszerváltozást Jugoszláviában. Az érdekes cikk szerint Sándor király cselekvései szabadságát nagy mértékben korlátozták azok a személyiségek, akik a balkáni- és a világháborúban szerzett érdemeik alapján követeléseket támasztottak vele szemben. A király sikertelenül próbált szabadulni ettől a kilitől és már a marseillei útja előtt új koalíciós kormánylistát állított össze és visszatérése után új rendszert kívánt bevezetni. Ez a kormánylista most Pál régensherceg kezében van, aki a parlament jövő hétre összehívott ülésén közölni fogja Sándor király nemzeti koalícióra és az általános amnesztíára vonatkozó terveit. Hir szerint vissza fogják hívni a másfél év óta száműzött Korosecet is, a jugoszláviai katolikus néppárt elnökét. Pál herceg számít a hadsereg fiatalabb tisztjeinek támogatására. Pál herceget nem kötik semmiféle kötelezettségek és ő sokkal békülékenyebb természetű és lehetséges, hogy a rendszerváltozást tényleg hamarosan keresztülviszi.

A horvát parasztpárt tragikus módon elhunyt vezérének, Radicsnak fiát, Radics Istvánt, aki édesanyjával Párisban él, kiutasították Franciaország területéről.

Az Adeverul Belgrádba küldött tudósítója írja, hogy a jugoszláv bel- és külügyminiszter lázasan gyűjti össze a szükséges anyagot annak bizonyítására, hogy Sándor király meggyilkolását Magyarországon készítették elő és a magyar hatóságok tényleges segítségével hajtották végre. A Párisban letartóztatott terroristák kihallgatását a jugoszláv állambiztonsági hivatal Párisba küldött tagjainak jelenlétében végzik, akik magukkal vitték Párisba mindazokat az iratokat, amelyek Magyarországon szerepére vonatkoznak az utóbbi két évben jugoszláv földön elkövetett merénylettekkel kapcsolatban. A vizsgálatnak ez a része az Adeverul munkatársa szerint igen fontos, mert okot ad a jugoszláv kormánynak arra, hogy

Magyarország ellen nemzetközi rendszabályok alkalmazását kérje és fenntartsa ezt az álláspontját a kisantant külügyminisztereinek konferenciáján, amelyet pénteken tartanak meg Belgrádban.

Belgrádi jelentés szerint jugoszláv illetékes körök tegnap kijelentették, hogy

még csak nem is terveztek diplomáciai lépést Budapesten, vagy Genfben a királygyilkossággal kapcsolatban.

A Rador távirati-iroda a Magyar Távirati Iroda következő közlését közvetíti:

Az egész magyar sajtó, a magyar rádió és a magyar nyilvánosság a leghatározottabban visszautasítja azokat a vádak, amelyekkel néhány külföldi lap Magyarországot illetve a marseille-i gyilkossággal kapcsolatban, így a Nemzeti Újság azt írja többek között, hogy a gyilkosságban bűnösök leplezése, kiderítése

és elítélhetése nem elégíthetik ki Magyarországot.

Magyarország követeli, hogy ne csak a terroristák nyérjék el büntetésüket, hanem azok a vádaskodók és rágalmozók is, akiknek ténykedése legalább is olyan veszedelmes a nemzetek békéjére és megértésére, mint a marseillei gyilkosság büne.

A Budapesti Hírlap nem érti, hogy a Népszövetség hogyan tűrheti, hogy egy országot és egy népet minden bizonyíték nélkül kipellen-gézzenek. A Népszövetség kötelessége volna Magyarországot a rágalmozók szemben megvédeni és a Magyarországnak adandó elégtételeiről gondoskodni.

A Paris Midi értesülése szerint Benes a Quai d'Orsay-val valamennyi külpolitikai kérdésben egyetért s állítólag megállapodtak abban, hogy a királygyilkosság ügyét egyelőre nem célszerű a Népszövetség elé vinni.

A római politikai körök véleménye a francia-olasz-jugoszláv helyzetről

Az „Az Est” a római olasz diplomáciai élet egyik legfontosabb egyéniségének érdekes nyilatkozatát közli részint a marseille-i merénylettel kapcsolatosan, részint pedig a francia-olasz viszonyról.

A lap informátorának véleménye szerint a marseillei merénylet Jugoszlávia belső viszonyainak szüleménye.

Jugoszlávia ma kétségtelenül nehéz helyzetben van, amelyen Olaszország szívesen hajlandó segíteni, ha Jugoszlávia békülékenységét, megértését és a nemzetközi viszonylatok megjavítására való törekvését tapasztalja. Olaszország a legnagyobb nyugalommal várja a jugoszláv belpolitikai alakulását és reméli, hogy ez az átalakulás olyan lesz, hogy nemcsak Olaszország, hanem a többi nemzet is együttműködhetik majd ezután Jugoszláviával.

Az olasz-francia viszonyról a római informátor a következőket jelentette ki:

— Barthouban Olaszország őszinte jóbarátját veszítette el. A francia-olasz viszony kialakulása azonban nem egyes emberekre épült.

Sok minden függ Franciaország legközelebbi politikai irányától.

Itt nem egyes nemzetek létezéséről, hanem Európáról van szó. Itt nem egyes nemzetek létezéséről, hanem Európáról van szó.

Franciaország ne ragaszkodjék olyan kötelezettségekhez, amelyek csak rajta segíthetnek, de szerencsétlenséget hoznak Európára.

Feltűnést keltő hírt közöl ma reggeli számában a kisantantbarát Echo de Paris arról, hogy

a jugoszláv kormány római követe után az olasz kormánytól a marseillei merénylettel kapcsolatosan diplomáciai lépést tett.

A követ ugyanis tegnapelőtt felvilágosítást kért az olasz kormánytól, mert a római rádióállomás riasztó híreket terjesztett a jugoszláv állam állapotokról. A hírt francia, német, horvát és albán nyelven is leadták.

Az olasz kormány, amely az utóbbi időben utasította a sajtót, hogy semmit se közöljenek a Jugoszláviában lefolyt olaszellenes tiltakozásokról.

a diplomáciai lépést azzal viszonzta, hogy ismét szabaddá engedte a sajtót és az olasz lapok tegnap és ma éles támadást intéztek Jugoszlávia ellen.

Az olasz sajtó felháborodással utasítja vissza azokat a rágalmozásokat, amelyeket a marseillei merénylettel kapcsolatban Magyarországot ellen szórtak. Az olasz közvélemény — írják a római lapok — tisztában van ezekkel a machinációkkal és jól tudja, hogy

a magyar mentalitással nem egyezik a politikai gyilkosságok gondolata

és hogy a középkor óta egyetlen esetet sem

Határozottan cáfolják a jugoszláv kormány ultimátumáról koholt álhireket

A Petit Parisien szerint nagy erőfeszítésekkel igyekeznek a béke politikáját folytatni. Benes tárgyalásai Lavallal Belgrádban ezt a célt szolgálják.

Az Excelsior felhívást közöl, hogy nemzetközi döntés alá kell bocsátani azon kérdéseket, amelyek egy konfliktus légkörét hozhatják közel.

A Figaro úgy véli, hogy az ügyek diplomáciai úton intézendők el és

határozottan visszautasítja azokat a kijelentéseket, amelyek célzatosan állítják, hogy a belgrádi kormány Magyarországhoz intézendő ultimátumra gondol.

A lap elégtétellel állapítja meg, hogy Laval Rómába akar menni. Ha Anglia, Franciaország, Olaszország és a kisantant közös politikai alapra helyezkednek így egy határozott és mérsékelt irányzat érdekében, akkor min-

Fürdő-szelvény.

Az „Aradi Közlöny” olvasói ezen szelvény felmutatása mellett október 22-től 31-ig a

SIMAY-fürdő

bármely osztályán **50%-os** kedvezményt kapnak!

Nők részére a gőzfürdő fenti idő alatt nyitva: minden hétfőn, kedden, csütörtökön és pénteken **délután félóra**; azonban kedden délelőtt rendes áron. 4408

Fürdőnyitás reggel 7 órakor!

ismer a történelem, amelyben a magyarok ilyen merényletet elkövettek volna.

A ma reggeli francia lapok részletesen foglalkoznak a marseille-i merényletből keletkező következményekkel. El kell kerülni — írják — hogy végleges véleményt mondjunk a végső következmények nélkül, amelyek a vizsgálatból származhatnak.

Mellőzni kell azokat a célzatos híreket, amelyek a zavarosban halászlóktól származnak.

A Petit Parisien helyesli a francia kormány mérsékelt és bölcs tartózkodását, amely ugyancsak egyezik a belgrádi vezetők szempontjaival, a kisantant két másik állama teljességgel osztozik ebben a békés magatartásban. De utalni lehet arra is, hogy Mussolini inkább mint bármikor, a békülékenység politikáját követi.

den igyekezett a béke felbolygatására meg fog hiusulni.

A Rador jelentése szerint a jugoszláv belügyminiszter a szófiai és más európai fővárosok rendőrségeitől kapott értesülés alapján közli, hogy

sikerült véglegesen megállapítani Sándor jugoszláv gyilkosának személyazonosságát, Gheorghieff Vladának hívják és Cernozenski és Kalemén nevek alatt ismerik.

A gyilkos tagja volt egy ismert macedón szervezetnek. A szófiai rendőrség még azt is közölte a jugoszláv rendőrséggel, hogy a küldött fényképben felismerte Gheorghieffet.

A gyilkos végleges személyazonosságának megállapítását a következő bizonyítékok segítették elő: a balkaron levő tetoválás, a vakbél kioperálásából keletkezett torzadás, az 1930-ban Szófiában felvett ujjlenyomatok.

Bikaviadal

Irta: MAURICE RENARD

Rose Moulias ott öregedett meg, Majorban, a déli naptól hevített városkában. A híres arles-i bikaviadatok arénájának tözsomszédságában. Tiszta arles-i nő volt. Öreg korában is hü maradt az arles-i nők festői viseletéhez, a csipkés mellkendőhöz, eredeti hajviselethez.

Rendszerint ott üldögélt az ablak mellett, kötögetve vagy a himzésén öltögetve. De az ilyen nap-sugaras, ragyogó délutánokon nem igen haladt a munka. Ilyenkor az öreg szem tekintete kinn révedezett az azurkék égen, az aréna felé vezető széles ut fehér homokján s az utat szegélyező fákon, bokrokon. A felfelé kanyargó út üres volt. Természetesen! Ma minden épkézláb ember kinn tolongott az arénában. Csak néhány feketebőrű gyarmati katonák cirkáltak az őrhelyek körül.

Rose most egyszerre felegyenesedett és élénken előrehajolt. Ey öreg hölgyet látott bekanyarodni az úton. Egyenest a háznak tartott.

Szentséges Szűz!... hiszen ez Thérèse!

Thérèse Estève, Rose fiatalkori barátnője volt. Aixhe ment férjhez, egy Roubinel nevű kisbirtokoshoz. Rose az ajtóhoz tipegett.

— Ugy-e, nem vártál? — nevetett Thérèse

— Titet, a vöm hozott el. Tonine, a lányom is ve-lünk jött. Meg két idegen. Tudod, a vöm bérautó-fuvaros, ezek az idegenek meg kíváncsiak voltak a bikaviadatra. Engem bizony nem érdekel, inkább pljöttem hozzád.

— Pedig annakidején, igaz, jó régen, bolondja

voltál az arénának. Mint most ez a bolondos Criquet.

— Ki ez a Criquet?

— A vasuti öt tizenhatéves lánya. Az anyja meghalt, hát idevettem, hadd segítsen. Az én öreg lábaim már nem igen bírják a sok ide-oda járást. Nézz csak ki az ablakon. Látod azt a kislányt, abban a pirospejttes fehér ruhában? Az ott Criquet. A szőke haját csak úgy lebegtetti a szél. Mondom, bolondja a bikaviadatoknak. Minden megtakarított garasát arra költi. Nem restelli vásárlapontként átmenni Nimes-be, meg Marseille-be, az arénákba... Én meg hagyom. Hiába is tiltanom el, ha egyszer a vérebén van. Hiszen érted? Ugy-e?

— Hát tudod, — mosolygott finoman Roubinelné — engem nem annyira a bikaviadal érdekelt, mint inkább egy szép matador. Senkinek el nem árultam, még neked sem. Halálosan szerelmes voltam. Azért is vártam olyan sokáig szegény Roubinel a holdgöngyölgőre. Hacsak Pedrón gondoltam, vagy akár a nevet olvastam egy újságban, majd kiszakadt a szívem a vágyakozástól...

— Hogy én ezt még csak nem is sejtettem! — csóválta a fejét az öreg Rose.

E pillanatban az aréna felől, bár csak tompán, de világosan odahangzott a toreádor-induló Carmenből. Régtől ez jelzi a toreádorok felvonulását. Az üvöltő taps és éljenzés zsvaja is odahangzott. Roubinelné félig lehunyta a szemét.

— Ha ezt az indulót hallom, még ma, vén koromra is, felbizzsereg a vérem. Mintha Pedrót látnám! Arannyal himzett köpenyével a vállán, egyik kezét csipőjének támasztva, másikkal a községet üdvözölve... Milyen szép napok voltak! Milyen boldog napok! — sóhajtott, majd kizök-

kenve az elábrándozásból, élénken szólt: — De most beszélj magadról, Rose. Hiszen nem azért jöttem, hogy ezekről a régi emlékekről érdelegjek. A viadal után a gyerekek értem jönnek, nem sok időnk marad a beszélgetésre. Hallod, már trombitálnak is. Az első viadal végetért!

A két öreg asszony belemerült a mindennapi élet apró-cseprő eseményeinek megvitatásába. Rose később felállt és átment a konyhába, hogy friss kávé főzzön régen látott barátnőjének. Mikor a gőzölgő kávé, friss kalácsot a háziszóttas abroszra állította. Thérèse még mindig ott állt az ablaknál és a régi emlékekbe mélyülő, elérzékenyült tekintettel bámult az aréna irányába. Egyszerre sápadtan kihajolt és reszkette szólt hátra:

— Rose, gyere csak... valami történt... Az imént, mielőtt bejöttél, a halálriadót trombitálták. Ugyáltszik, a matador megsebesült. Hallgasd!

Csakugyan... az aréna irányából egyre erősödő moraj hallatszott. Egy halálriadomlott tömeg zsvaja. A két öreg asszony ijedten, mohó kíváncsisággal lesett ki az ablakon. Lassan-lassan az aréna felől emberek szállingóztak. Rose szomszédjai is hazajöttek. Sápadtan, ijedten, széles gesztusokkal beszélve mentek el az ablak alatt.

— Mi történt? — kiáltott ki Rose.

— Ramon Perez felöklelte a bika!... Azonmenten meghalt!

Ugyene pillanatban néhány méternyire a szakadék széléről valami fehér-piros folt villant fel és zuhant le egyenes irányban, a völgybe. Ott meredten szétlapult.

Criquet volt, Rose Moulias tizenhatéves, szép kis cselédje. Nagyon szerelmes volt szegényke Ramon Perezbe, a daliás matadorba...

A párisi Excelsior és Paris Soir munkatársainak magánkutatása Magyarországon

Ma délelőtt Budapestre érkezett BESAN francia újságíró, a párisi Excelsior munkatársa, hogy lapjának helyszíni tanulmányokat folytasson azokról a kérdésekről, amelyek a marseillei merénylet következtében a külföldi magyarellenos rágalmakkal kapcsolatosak. Vele együtt jött meg a Paris Soir egyik munkatársa is, hasonló riportok elkészítése céljából. A magyar hatóságok teljes mértékben elősegítik a francia újságírók tanulmányutját és már is közölték velük, hogy minden kívánságuknak szívesen tesznek eleget. A magyar hatóságok rendelkezésükre állnak, hogy mindketten leutazhassanak a cseh és francia lapok egy részében annyit szerepelt Janka-pusztára. A magyar hatóságoknak ugyanis ebben a vonatkozásban semmi takargatni valójuk nincs, sőt úgy vélik, hogy ez a látogatás alkalmas lesz arra, hogy a Magyarország ellen terjesztett súlyos cseh és francia láptamadások és vádak most végre összeomoljanak. Meg fogják mutatni a két párisi újságírónak REMEC horvát emigránst is, akit néhány hónappal ezelőtt a magyar bíróság legfelső fokon 15

évi fegyházbüntetésre ítelt a délszláv állam-ban elkövetett bombamerénylet miatt.

A francia lapok rámutatnak annak szükségére, hogy a marseillei merénylettel kapcsolatos vizsgálat lezárása előtt a célzatos híreket kerülni kell. A Petit Parisien azt írja, hogy a zavarosban halászóknak alkalmuk volt mostanában elsietett kijelentéseikkel megtevesztetni a közvéleményt. A cikk kapcsán rámutat a lap arra is, hogy MUSOLINI el van tökéltve arra, hogy a kien-gesztelődés politikáját folytassa. Az Excelsior is arról ír, hogy nem teljesen tisztázódott körülményeket terjesztettek el egyesek csak azért, hogy ezáltal zavaros helyzetet teremtsenek. Az Oeuvre című lap is szembe fordul az ellen, hogy bizonyos állások ellen vádak terjesztettek el, csak azért, hogy egyes nemzeteket támadhassanak.

Horthy Miklós kormányzó elrendelte, hogy az elhunyt Sándor király temetése napján valamennyi polgári és katonai középületre gyászflobogót tűzzenek ki.

Államfők és miniszterek a belgrádi királytemetés na gyszabásu előkészületein

Az előkészületek, akik a külföldi államok hivatalos megbízásából vesznek részt a csütörtöki temetésen, egymásután érkeznek Belgrádba. Szerdára virradó éjszaka megérkeztek a török és görög küldöttségek Ruzsdy bej és Maximov görög külügyminiszter vezetésével. Ma érkezett meg a bolgár küldöttség is, amelyet Cirill királyi herceg vezet. A kora délelőtti órákban jött meg az olasz küldöttség a spalatói herceg vezetésével. A küldöttséget a belgrádi pályaudvaron Pál herceg és a régens-tanács két tagja, valamint a kormány több tagja fogadta. A pályaudvaron diszszázadot állítottak fel. Délelőtt háromnegyed 10 órakor futott be a belgrádi pályaudvarra az a különvonat, amely Lebrun francia köztársasági elnököt hozta a francia küldöttség tagjaival. A francia küldöttséget nagy ünnepélyességgel fogadták. Lebrunnal együtt érkezett meg Petain tábornagy, továbbá Paul Boncour volt külügyminiszter és a francia Kamara, valamint a szenátus számos tagja. Lebrun elnök Pál herceggel együtt ellépett a diszszázad előtt, majd a devini kastélyba ment autóval, ahol meglátogatta Marioara özvegy királynét. A köztársasági elnököt a régi konokban szállásolták el. Malypetr csehszlovák miniszterelnök a déli órákban érkezett meg a cseh küldöttséggel. Belgrádi jelentés szerint Magyarországot a temetésen Alt Waldemar belgrádi magyar követ fogja képviselni.

Göring porosz miniszterelnök, aki Hitler vezérkancellárnak, mint a német hadsereg főparancsnokának képviselője utazik, hogy résztvegyen a belgrádi temetésen, ma délben háromnegyed 1 órakor megérkezett a Mátyásföldi repülőtérre. A porosz miniszterelnök maga vezette hárommotoros Junker-gépét, Göringgel együtt érkezett Blaskowitz altábornagy és báró Harsdorff tengernagy. Közvetlenül a leszállásuk után egy másik repülőgép is közelített a repülőtér felé, amely szintén simán ereszkedett le. Ez a gép viszi Hitler hatalmas koszoruját a jugoszláv királyi ravatalra. A Mátyásföldön Rákossy György, a légügyi hivatal vezetője üdvözölte a német előkelőségeket és megjelent még a német követség néhány tagja is. A porosz miniszterelnök benzinrel látta el gépét, majd ismét elfoglalta helyét és tovább indult Belgrád felé.

Összeült a királyi családi-tanács

A Credinta című bucaresti-i lap belgrádi jelentés alapján úgy értesül, hogy

II. Károly király Belgrádban találkozik Lebrun francia köztársasági elnökkel, akit megbeszéli öfelsege párisi látogatá-

sának időpontját. A látogatás minden valószínűség szerint folyó hó végén történik meg.

A Tempo belgrádi értesülése szerint tegnap a belgrádi királyi kastélyban már összeült a királyi családi tanács. Az ülésen résztvettek H. Károly király, Mária anyakirályné, Marioara özvegy királyné, Ileana főhercegnő, Pál és Arzén hercegek, valamint Miklós herceg. Az ülésen a családi tanács a Sándor király halálával beállott családi helyzetet tárgyalta meg. A családi tanácskozás után Ká-

A szovjetnek köze van a marseillei királygyilkossághoz — írja a párisi Journal

A Journal című párisi lap mai számában arra hívja fel a figyelmét a hatóságoknak, hogy a marseille-i gyilkossággal kapcsolatban a macedón forradalmároknak a szovjettel való összeköttetését is ki kell nyomozni, mert Litvinov ismeretes emlékirataiban írta, hogy szoros összeköttetést tartott fenn a macedón forradalmárokkal. Azt írja továbbá a lap, hogy Sándor király nemzetközi viszonylatban is ellensége volt a szovjetnek és könnyen feltételezhető, hogy a szovjetnek köze van a királygyilkossághoz.

A világsajtó a rágalomhadjáráról

A berlini sajtó élénken foglalkozik a magyar sajtó védelmi hadjáratával, a prágai és párisi magyarellenos rágalmakkal szemben. Valamennyi lap részletesen közli az erre vonatkozó magyar lapvéleményeket, nemkülönben a magyar sajtó leleplezését Majerszky Johanna utlevele ügyében. A Deutsche Zeitung vezércikkének ezt a címet adja: Magyarország védekezik. Visszautasítja a francia gyanúsításokat.

A Berliner Börsenzeitung cikkének ezt a címet adja: Vad hajsza Magyarország ellen. Prága és Páris összeütközés felé tereli a dolgokat. Budapest ekészeredetten védekezik.

A „Börsenzeitung” az ezzel kapcsolatos jelentések reprodukálása után a következőket jegyzi meg: Az Echo de Paris vezetésével párisi és prágai lapokban is megindult lelkiismeretlen izgotó hadjárat veszélyes méreteket ölt. Kitűnik, hogy honnan fúj a szél, ha meggondoljuk, hogy az Echo de Paris nem egyéb, mint a vezérkar és a Csehszlovákia is otthonos francia fegyverkezési ipar organuma. Ugyilátszik, hogy egész fegyverkezési hadjárat folyik, azzal a jelszóval, hogy „fogják meg a tolvajt”. Ezt az egész hajszát nem lehet az illető sojtóorganumok egyéni cselekedeteinek tekinteni és a béke érdekében meg kell állítani.

A Der Deutsche című lap vezércikkében így vélekedik: A leghallatlanabb módon támadják Magyarországot, amelyet azzal gyanúsítanak, hogy a horvát emigráns terroristákat gyilkosságra bujtották fel. A magyar hivatalos tényezők minden ilyen támadást méltó-

roly király részletes megbeszélést folytatott Lebrunnal, Franciaország köztársasági elnökével.

Pénteken reggel kezdődik meg Belgrádban a kisantant értekezlete és annak befejeztével tartják meg valószínűleg még ugyanezen a napon a balkáni értekezletet is.

Ma délután elvonultak a királyi ravatal előtt a különböző országok küldöttségei. Első küldöttség volt a franciáké és Lebrun köztársasági elnök előtt a francia gyalogsági és haditengerészeti osztagok haladtak.

Még két újabb ismeretlen összeesküvő?

A párisi rendőrség nyomozása szerint valószínűnek tartják, hogy

a marseillei merénylet ügyében két újabb személy is szerepel. Megállapították ugyanis, hogy a Rue St. Anne egyik szállodájában nem Malny szállott meg, hanem egy más titokzatos egyén, akinek személyazonosságát eddig nem tudták megállapítani. Az illető egy szép fiatal nő társaságában és egy gyönyörű Citroen-autón, szeptember 28-ikán érkezett a szállodába.

A bejelentőlapra Vandracsek nevet írtak és azt, hogy Triesztben lakó olasz állampolgárok. Franciául nagyon jól beszéltek. A szállodai lakásukon többször fogadták egy Clark nevű ember látogatásait. A titokzatos személyek október 5-én távoztak el a szállodából. A rendőrség főleg azért kutatja a férfit és a nőt, mert azt igyekezik megállapítani, hogy a nő azonos a marseille-i merényletben résztvevővel, akinek a neve állítólag szintén Vandracsek.

A francia és svájci rendőrség együttes működést fejt ki a titokzatos Kramer elfogatása érdekében is, aki tudvalevőleg a királygyilkosságra vállalkozó terroristák vezetője volt. Kramer, mint ismeretes, a gyilkosságot megelőző napokban Párisban tünt fel, de azóta adatok érkeztek a hatóságokhoz, hogy Genf körül bujkál és most biztosra veszik, hogy néhány napon belül sikerül őt is elfogni.

ságteljesen, de megfelelő eréllyel utasítanak vissza. A magyar nemzet ilyen visszatartó bencsokolása méltatlanság, mert épp a budapesti rendőrség mutatott különös nagy buzgalmat abban, hogy kivegye részét a gyilkos merénylet körülményeinek felkutatásában. Utalni kell a lelkiismeretlen egyének rosszindulatú tevékenységére, akik azt tetetik, mintha a gyilkosság felderítésén fáradoznának, a valóságban azonban nem tesznek egyebet, mint lehetővé teszik a gonosztevők menekülését.

A Völkischer Beobachter szerint Magyarország megrágalmazása nagyon veszélyes játék a tüzzel. A Magyarország elleni gyanúsítások könnyelműek és hamisak. A vizsgálat azt mutatja, hogy az összeesküvés központja a francia nyugati Svájc volt, mindamellett ugyanaz a sajtó, amely Magyarország ellen emel könnyelműen vádat, még csak nem is gondol arra, hogy a baráti Svájccal összeköttetésbe hozza a vádak.

CORSO! Ma országos gyász miatt nem tartunk előadást!

Holnap premier! Az egész világot meghódította a nagyszerű

CARIOCA!

Rio! lányok! Minden idők legnagyobb látványossága. Dolores Del Rio repülő revüje. Elejétől végig zene, ritmus, tánc, revü. Carioca, a modern táncakció.

JEGYELÖVÉTEL MÁTÓL!

Bucurestibe szálljon meg a **GRAND HOTEL-ben**, a főváros legkényelmesebb és legelegánsabb szállodájában. — Kávéház, étterem, mérsékelt árakkal!

338

Márai Sándor írja:

TAXI-VARÁZS

...Később arról beszéltek, kötelező-e taxiban?

Egyik hölgy tette fel a kérdést s a társaság tagjai magukba szálltak, számot vetettek emlékeikkel, vágyaikkal, versengtek, gunyosan vigyorogtak, felháborodottan tiltakoztak, vagy helyeselték, temperamentum és nevelés szerint. Éjjel már elmúlt. Mindenre ráérték már, megbeszélték a kor igényeit az egyénnel szemben, az egyén követelményeit korával szemben, beszéltek a jóságról, a sportról, Krugerről, mindezt a levegőbe, könnyedén és lazasan. Most eljutottak végre a taxihoz.

A hölgyek között akadt, aki azt tartotta, hogy nem kötelező, de illik; s olyan is, aki hangosan állította, hogy nem illik ugyan, de kötelező. És egy harmadik, aki felháborodottan kérte ki magának, hogy se nem illik, se nem kötelező, egyszerűen ripókság, egy pimasz és neveletlen kor agresszív izléstelensége. Ez a harmadik, sajnos, csunya volt.

Az urak hümmögtek. Volt, aki azt mondotta, hogy udvariatlanság, ha nem, s volt, aki savanyuan jegyezte meg, hogy elvárják, és végül egy, aki őszintén bevallotta, hogy tulságosan kényelmetlen. És volt egy, aki moralista hírében állott, s hevesen pártjára kelt a csunya hölgynek. Ezek később együtt mentek haza, taxiban.

Végül elvesztették a biztos talajt, össze-vissza beszéltek, megfelleltek a kiindulás pontjáról s nem látták már a célt, a nők jóságaról beszéltek s a férfiak komisszágáról, s más ilyen kipróbált igazságokról. A taxiról már régen nem beszéltek, mikor egy pedáns ur megkérdezte, tulajdonképpen miről is van szó? Meghökkenek és visszakullogtak a taxihoz.

— Arról van szó — mondta a hölgy, közvetlenül és gyakorlatlan, aki a kérdést elsőnek vetette fel, — hogy valaki megismerkedik társaságban egy hölgygel, akit később kénytelen taxiban hazakísérni. Mármint a taxi, a zárt terület, hogy úgy mondjam. Arról van szó, illik-e, kötelező-e, szabad-e, vagy neveltelenség-e ilyenkor a taxiban udvarolni — ha még oly tartózkodóan s még oly finoman is, mondjuk csak egy kécsók erejéig, de kötelező-e? Erről van szó.

— Micsoda aljas és frivol probléma ez! — kiáltották egyszerre a csunya hölgy és az ur, aki moralista hírében állott. — Természetes, hogy nem kötelező, s még természetesebb, hogy nem illik. Udvarolni egy idegen hölgynek, csak mert a véletlen összehozza őket egy taxiban!... Aljasság!

Oly egyhangúan és lelkesen mondták ezt, hogy már abban a pillanatban sejteni lehetett, ami később be is következett, mikor a moralista hazakísérte taxiban a csunyat.

— Az ember általában idegen hölgyeknek udvarol — mondotta az egyik ur, aki bölcse ember hírében állott, — mikor nem udvarol nekik többé, akkor már rendszerint nem is idegenek.

— És egyáltalában: mi az, hogy taxiban? — kérdezi a pedáns.

— Istenem, semmi — felelte a hölgy, aki a problémát felvetette. — Csak úgy értem, hogy egy férfi és egy nő egyedül maradnak éjjel egy taxiban, s ami máskülönb, villamosban vagy a Jánoshegy tetején, vagy álmukban sem jutna eszükbe, ez a taxiban egyszerre eszükbe jut. S mikor kiszállnak a taxiból, már megint nem jut eszükbe. A taxi a fontos itt, nem a dolog, nem is a személyek. Nem nagy dolog, ami eszükbe jut a taxiban, csak egy kis

közeledés, kézfogás, szembenézés, azok a bizonyos taxi-dolgok. De nem is ez a fontos. A probléma az, hogy mellőzöttnek érzi-e magát egy különben nagyon finom, sőt tartózkodó hölgy, akinek se álmában, se ébren nem jutna eszébe, ha úgy száll ki egy taxiból, hogy a gavallérnak nem jutott eszébe — erről van szó — fejezte be szerényen.

— Mindenki nézzen a szívébe, mielőtt felel — ajánlotta a pedáns.

— Dé ha egyszer különben eszébe sem jutna egyiknek sem — mondta kétségbeesetten a csunya. — Miért mellőzés ugyanaz a taxiban, ami nem mellőzés, hanem természetes közöny például a Jánoshegyen?

— Éppen ez a taxi-dolog — mondotta a kezdeményező makacsan. — Ez a taxi-varázs. Így van, vagy nincs így...

— Nekem van erről egy emlékem — kezdték most egyszerre hárman. — Az este során szó sem volt semmiről, de aztán később csakugyan, a taxiban...

S elmondták emlékeiket. A problémát nem oldották meg s izgatott hangulatban váltak el, mert nem sikerült választ találni a kérdésre, hogy kötelező-e a taxiban? S most nyolcan voltak, négy férfi és négy nő, rendelték négy kistaxit, s így indultak haza, s a taxiban vitatták meg a dolgot, azóta sem derült ki, milyen eredményre jutottak?

Színház — Irodalom — Művészet

Ezrek tetszése avatta mindenütt hatalmas sikerre a Vadvirág operettslágert,

amely Aradon pénteken indul el diadalutjára. — Az idény első operettbemutatójára ünnepi gonddal készül fel a társulat

Minden színháznak van a szezonban egy operettje, amelybe apait, anyait belead és olyan sikert formál belőle, hogy visszhangzik tőle a város. Tavaly a pesti Király-színháznak ilyen lüktető sikerű, az egykori operett-slágerekre emlékeztető bombadarabja volt a Vadvirág. Aki csak egy kicsit tájékozódott a színházak életével, az tudja, hogy nem a reklámcinálás porhintése duruzsol a fülekbe annyi szépet és jót erről az operettől, amit Eisemann, a darab komponistája, annyi szép melódia és különösen sok-sok tangó felejthetetlen szerzője, mint anyagilag és erkölcsileg is legjobban beütött darabjaként említett. Tódult mindenki a színházba, hogy az operettírásnak ezt a nagyogó természetét megnézhesse, hiszen a szöveg és versírásra nem kisebb márkák szövetkeztek, mint Andai Ernő és Harmath Imre. A Vadvirág, akit Aradon Erényi Böske visz sikerre, a legsikerültebb operett-figura, aki esztendőnk óta megfordult a színpadon. Szoknyába bújtatott ördög, akitől eleinte mindenki retteg, míg lassan föl nem olvad a szerelemben, meg nem ismeri a nagy Ó-t, aki Súlyom Győző képében jelentkezik. A gyönyörű zeneszámokon ki-

Polgármester-kongresszus — kereskedő-ünnep

Az Aradi Kereskedelmi Testület vezetősége behatóan foglalkozott avval, hogy Arad kereskedői az ország primárjainak, a polgármestereknek e hó 26—28. közt nálunk tartandó országos nagygyűlése alkalmából hogyan adják meg a külső fényt és díszet, amely Aradot, mint várost, az ucca képén megmutassa a városok reprezentánsainak. S minthogy egy város nyomban szembevető városiassága kereskedelmi életének elevenségében, bőségében, anyagiaknak a gazdagságában, változatoságában, minőségi értékeiben, színeiben és művészi bemutatásában mutatkozik meg, a Kereskedelmi Testület vezetősége az üzleteken és kirakatokon át kívánja megmutatni e város életelevenségét, frissességét, vitalitását, szellemének gazdasági szolidaritásra épített művészi lendületét. És mindebben azt, amit úgy mondanak: a város gyomra. Amire egy városnak és környékének, amelyet ellát, szüksége van, amit a gazdasági helyzete és kulturális nivója megkíván és amit felvenni tud.

Idegenek százei fognak érkezni messzi országrészekből és ezek meg fogják bizonyítani adni e pár napra legalább a városiasságnak másik lényegét és értelmét is: a forgalmat.

A Kereskedelmi Testület elnöksége ez uton is felhívja tagjainak a figyelmét a város vendégeire és kéri a kereskedőket, hogy a vendéglátó napokat ne tekintsék csupán a város adminisztrációs ünnepének, hanem úgy, ahogy a városnak a bürokrácián és hivataligazgatáson túl, a gazdasági összesség érdekében a gondozása az első és végső feladata, a gazdasági testet alkotó városnak az ünnepét mutassák be e napokban és az üzlet és a forgalom fényével mutassák be Aradot, a kereskedő-várost, az ország legnagyobb határkapuját.

Domán Sándor,

az Aradi Kereskedelmi Testület elnöke.

vül a siker hangsúlya a humoron nyugszik, erről természetesen ifj. Szendrey Mihály és Felhő Ervin gondoskodnak, de remekbe szabott figurákat mintáz még Gömör Emma, a mindig eleven Dálnoky Dudas, a decens Hegyessy Magda, az elegáns Mészáros, az ügyes Tompa és a közvetlen Szabó Gyula. A jólhangzó zenekart Schlezák Elemér vezényli, magát az előadást pedig Felhő Ervin kiforrott rendezői készsége fémjelzi.

* Az aradi Városi Színház heti műsora. Csütörtökön az elrendelt országos gyász miatt nincs előadás. Péntek este fél 9 órakor A) bérletben, szombaton este 9 órakor B) bérletben, vasárnap délután 3 és este 9 órakor: Vadvirág (Andai-Harmath-Eisemann szenzációs operettújodonsága, itt először). Szombat délután 4 órakor: Az ember tragédiája (Madách dráma költeménye, látványos kiállításban, ifjúsági előadásban, feltűnő olcsó helyárakkal). Vasárnap délután 6 órakor: Hölgyeim, elég volt! (kacagtató, pikáns francia bohózat, csak felnőtteknek, feltűnően olcsó helyárakkal).

* Az ember tragédiája szombat délután 4 órakor feltűnően olcsó helyárakkal is színre kerül az eddigi siker-sorozat után, természetesen a felújítás látványos kiállításában és ragyogó előadásában.

* Hölgyeim, elég volt! Csak felnőtteknek olcsó helyárakkal, vasárnap délután 6 órakor. Pokolian mulatságos francia bohózat ez, amelynek keretében valósággal cigánykerekét hány a jókedv és a derű a színpadon. Fiatalkoruaknak jegyek kiszolgáltatása rendőrileg tilos.

MISSIS CLEO

a világhírű médium ismét fogad Strada Metianu 21. szám alatt (Gutmann-ház) csakis az okkult tudományok alapján. **Vasárnap is!**

Uj csucsaai paktum Goga és Stelian Popescu között

Goga Octavian azt mondotta, hogy nem akarnak elnyomni senkit, „csak” történelmi helyreigazítást követelnek

Ciuceáról jelentik: A hajdani Ady-kastély érdekes politikai összejövetelnek volt színhelye. Goga Octavian néhány napig otthon tartózkodott és ez alatt az idő alatt több politikust látott vendégül. Amikor Goga Ciucean tartózkodik, mindig meglátogatják elvbarátai és pártjának ismertebb tagjai. Ezúttal is ez történt, azonban a ciuceai vendéglátás ezúttal több volt, mint a Goga-párt házi tanácskozása, mert részt vettek rajta Stelian Popescu volt igazságügyminiszter, az *Universul* főszerkesztője és *Manoilescu Mihály* volt miniszterek is, aki az utóbbi időben fasiszta elmélete publikálásával irányította magára a közfigyelmet.

Nem lehet pontosan tudni, hogy Stelian Popescu ciuceai látogatására alkalom, vagy csak ürügy volt a politikus-főszerkesztő huedini szereplése. Vasárnap szentelték fel ugyanis a huedini új görögkeleti templomot. Az avató ünnepen *Munteanu* esperes meghívására részt vettek Stelian Popescu és Goga is, ez utóbbi teljes vezérkarával. Este nagy bankett volt, amelyen felszólalt Stelian Popescu, de felszólalt Goga is.

Goga lelkesen köszöntötte Stelian Popescut, érdekes gondolatai voltak a sajtó szerepéről is, kijelentve, hogy a sajtót a tudóhoz hasonlítják, mert

minden nép sajtóján keresztül lélegzik.

Hozzátette azonban, hogy mostanában sok ide, en levegő tödül a tudóba.

Az ünnepség jeleneteire visszatérve, a templomszentelésre felvonult vidéki parasztságnak az országépítésben való nagy szerepére is utalt.

— A városok, — mondotta — nem mutatják meg az ország igazi arcát, ezek csak külsőségek és díszek a nemzet testén. De minél több templomot építünk, annál közelebb jutunk a városok meghódításához. Ezzel mi nem teszünk mást, mint a történelmi helyreigazítás műveletét hajtuk végre.

— Mindenkinél tudnia kell, hogy itt mi vagyunk az urak. De nemcsak az idegenek, hanem mi is legyünk erről meggyőződve. Mindez azonban nem jelenti azt, mintha el akarnánk nyomni valakit. Az elnyomásnak mindig megjön a reakciója.

Hunedinről utaztak Gogák Stelian Popescu társaságában Ciuceara. Velük ment többek közt *Lupas* volt miniszter, egyetemi tanár, *Ghibu Onisfor*, *Bornemisa Sebastian* volt cluji polgármester,

Eltűnt

a világverseny startja előtt egy amerikai pilótán

Londonból jelentik: Szombaton kezdődik a világ legnagyobb repülőgépvversenye. Az angliai *Mildenhall*-ból indulnak el a repülőgépek, amelyeknek az ausztráliai *Melbourne*-be kell érkezni.

12.000 mérföldes ut vár a kitarató repülőkre.

Aki a leghamarább ér a célba, 10.000 font jutalmat kap. Ezenkívül négy, vagy öt kisebb díj is van. Valamennyi díjat egy *Robertson* nevű ausztráliai milliós ruhagyáros tűzte ki.

A világ minden részéből érkeznek Angliába a versenyzők. Valószínűleg a *Mollison*-házaspár is részt vesz a világméretű versenyen. Rejtélyes ügy foglalkoztatja ezzel kapcsolatban a rendezőbizottságot: egy amerikai óceánrepülő, *Miss Jacqueline Cochran* ne, aki benevezett a versenyre,

titokzatos körülmények között eltűnt.

Hétfőn megérkezett Southamptonba az *Olympic*-hajón a pilótán repülőgépe és kísérete, *Wesley Smith* pilóta. A repülő, aki megváltotta jegyét a hajóra, nem jött meg. *Smith* csak annyit tud róla, hogy az utolsó pillanatban eltávozott a kikötőből a hajó indulása előtt. A londoni rendezőbizottság telefonon felhívta a pilótán newyorki lakását, ahol azt a választ kapta, hogy *Miss Cochran* elutazott. Most rádióüzenetekkel szölitják fel az ismeretlen helyen tartózkodó fiatal óceánrepülő, hogy jelentkezzen, mert különben nem indulhat a versenyen.

dr. Gabor Laurian cluji ügyvéd és *Vidican Teodor* orvos.

Beavattottak tudni velük, hogy ciuceai találkozó

egy új, politikai alakulás alapjait vetette meg.

Stelian Popescuról köztudomású, hogy a liberális pártnak, különösen azzal az árnnyalával állnak fenn kapcsolatai, amely a pártelnök, *Bratianu Dinu* körül csoportosul. Felteszik, hogy Stelian Popescu ciuceai utazásáról *Bratianu Dinu* is tudott és talán *Bratianu György* is, akivel *Bratianu Dinu* szeretné kibékíteni a liberális pártot, annak ellenére, hogy *Tatarescu* miniszterelnök hallani sem akar róla.

Persze a politikai körök csak találgatásokra vannak utalva Stelian Popescu és Goga tanácskozásait illetően. Goga azonban alighanem szívesen kötné meg a második ciuceai paktumot, ezúttal nem a magyarokkal, hanem a rég ohajtott — kormányképességgel.

Felfegyverkezett földművesek manifesztációja Ciuc-megyében

Kaszákkal, kapákkal felfegyverkezve megszállták a községházát és megverték a falu vezetőit — Harminc embert tartóztattak le eddig

Bucurestiből jelenti a *Rádor*: *Ghimes Faget* ciucmegyei községben tegnap délelőtt 10 órakor 350 kaszával és botokkal felfegyverzett paraszt jelent meg a községházán és a falu ott tartózkodó preceptorát, valamint *Purdea* tanítót megverték. A helyszínre csakhamar kiszálltak a csendőrök, akik látva a felfegyverzett parasztokat,

riasztó-lövéseket adtak le a levegőbe.

A parasztok azonban nem oszlottak széjjel és továbbra is megszállva tartották a községházát. Később *Ilie* kapitány vezetése alatt újabb harminc csendőr érkezett a községháza elé. Amikor a kapitány kiadta a parancsot a felfegyverzett parasztok megtámadására, ezek széjjel oszlottak és házaikba vonultak. A hatóságok őrseget helyeztek el az állomáson és a községházán. Letartóztatásokat csak ma reggel eszközöltek. *Bolvinis*, *Tarhausi* és *Fa-*

get falvakban 30 embert vettek őrizetbe.

Érdekes megemlíteni, hogy a fenti támadással egyidejűleg a *Ghimestől* kilenc kilométernyire lévő *Lupca de Jos* községben a parasztok megjelentek a községházán és a következő tartalmu kérvényt nyújtották be:

— Ne szállítsák el a mezőgazdasági adó fejében lefoglalt holmikat. A deszkagyárosok javíttassák meg az utakat. Minden vasárnapra engedélyezzenek gyűlést a községháza nagytermében, ahol a parasztok felsorolhassák felekezeti, kulturális és politikai sérelmeiket.

A *Ghimes* völgyében lévő falvak primáriai előtt ma csángó-küldöttségek jelentek meg, amelyek hasonló kérvényt adtak át. A kiadott kommuniké szerint az említett községekben a hangulat nyugodt.

Aradi esperes gondnokság alá helyezésének ügye a törvényszék előtt

A szakértő orvosok indokoltak látják Lucuta Mihály gondnokság alá helyezését

Az aradi törvényszék második szekciója ma ismét *Lucuta Mihály* aradi esperes ügyével foglalkozott. Az *Aradi Közlöny* annakidején megírta, hogy a család újabb kérvényt nyújtott be az aradi törvényszékhez dr. *Perényi* Emil ügyvéd útján és kérte az esperes gondnokság alá helyezését. A kérvény alátámasztására két orvosi bizonyítványt csatoltak be, az egyiket dr. *Szedlak* Ödön ideggyógyász, a másikat dr. *Plesa* János helyettes városi főorvos állította ki és mindketten indokoltak találtak a gondnokság alá helyezését, amit a család azzal az indoklással kért, hogy az évek hosszú során megtakarított vagyont megmentse az elpazarlástól. A bíróság ma tárgyalta az ügyet és az esperes képviselőjében dr. *Lepa* Valér a kérvény elutasítását kérte. Kijelentette, hogy lehetséges, hogy az esperes emlékezőtehetsége meggyengült, de ez természetes, hiszen 62 éves emberről van szó. Hivatkozott arra, hogy a vagyont amúgy is a család kezeli és az esperes csupán nyugdíja felett kíván rendelkezni. *Perényi* dr. fenntartotta a kérelmet és ismertetette azokat az előzményeket, amelyek indokoltá teszik a család aggodalmait. *Lucuta Mihály*

magatartása és cselekedetei az utóbbi évek során feltétlenül igazolják az esperes családjának kívánságát. A törvényszék a perbeszéd megvitatása után október 24-ikére tűzte ki az ítélethirdetést.

**CENTRAL: Ma nincs előadás
Holnap, pénteken premier!**
5, 7¼ és 9¼ órakor

„A méltóságos asszony trafikja”

Nagy Kató, Willy Friisch,
Adele Sandrock, Hansi Niese
Jegyelővétel már ma!

**SELECT: Ma nincs előadás
Jön: Jenny Jugo, Paul Hörbiger, Theo
Lingen pompás zenés vígjátéka:**

„Ma éjszaka várlak!”

A GUTENBRUNN SZANATORIUM

BADEN bei WIEN

Évek óta az új magyar társaság kedvelt és keresett látogatási helye.
MAGYAR ORVOSOK. — VILÁGHÍRŰ KONYHA. — INDIVIDUALIS DIÉTÁK. — SZIVÁLLOMÁS. — A HÁZBA BEVEZETETT KÉNES FÜRDŐK. — SZÓRÁKOZÁSOK. — HANGVERSENY. — TÁNC. — BRIDGE. 425

Zenetilalom és teljes hivatali szünet

van ma az ország egész területén

Bucurestiből jelentik: Az igazságügyminiszter értesítette a bíróságokat, hogy *Sándor* király csütörtöki temetése alkalmából a gyász jeléül elhalasztják az összes tárgyalásokat. Az idézetek költségeit az állam téríti meg.

Csütörtökön délelőtt a *Domnita Balasa* templomban gyászistentiszteletet tartanak, amelyet a patriarcha celebrál. Délelőtt 11 óra 50 perckor a bucuresti-i orosz templomban szintén gyászistentisztelet lesz. Mindkét istentiszteleten megjelentek: a kormány és a diplomáciai kar tagjai. A fővárosi üzletek csütörtök délelőtt 10-től délután 15 óráig zárva tartanak. *Tatarescu* miniszterelnök beszédet mond a rádióba és szavaiban az elhunyt *Sándor* király nagyságát és jelentőségét méltatja.

HIREK

Véres statisztika

Az alábbiakban számok következnek. Dátumok. Mintha a Sors rulettjén forognának a számok: tizenhat esztendő fekete számadatai, dátumok — 1918-tól 1934-ig — napok, amelyeken politikai okokból merényleteket követtek el vagy kíséreltek meg. A tizenhat békeév alatt történtek ezek a gyilkosságok: Európában és Amerikában: véres grafikonjelei a lázban égő földgolyónak.

A „statisztika” alább következik:

1918. november 1. Agyonlövők gróf Tisza István magyar miniszterelnököt.

1919-ben súlyosan megsebesítik Lenint. — Agyonlövők Kurt Eisner bajor miniszterelnököt, Rosa Luxemburgot és Karl Liebknechtet.

1919. február 19-én könnyebben megsebesítik Clemenceaut.

1920. május 14-én meggyilkolják Caranza mexikói köztársasági elnököt.

1921. március 8. Agyonlövők Dato spanyol miniszterelnököt.

1921. augusztus 26. Meggyilkolják Erzberger német képviselőt.

1922. június 24. Agyonlövők Rathenau német külügyminisztert.

1922. december 16. Agyonlövők Narutovicz lengyel köztársasági elnököt.

1923. február 1. Halálosan megsebesítik Rasin minisztert.

1923. június. Agyonlövők Sztambulinszky bolgár miniszterelnököt.

1924. június 1. Súlyosan megsebesítik Seipel osztrák szövetségi kancellárt.

1925. április 14. Sikertelen merénylet Boris bolgár király ellen.

1925. április 16. Felrobbantják a szófiai katedrálst, Boris király sértetlen marad, 150-en meghaltak.

1926. április 7. Könnyebben megsebesítik Mussolinit.

1926. szeptember 11. Sikertelen merénylet Mussolini ellen.

1927. október 14. Agyonlövők Cerna bég prágai alban követet.

1928. április 12. Bombamerénylet az olasz király ellen, 23-an meghalnak, a király sértetlen marad.

1929. június 20. Halálosan megsebesítik Radics jugoszláv miniszterelnököt.

1931. február 20. Sikertelen merénylet Ahmed Zogu alban király ellen.

1932. május 7. Agyonlövők Doumer francia köztársasági elnököt.

1933. február 15. Sikertelen merénylet Roosevelt elnök ellen.

1933. június 6. Sikertelen merénylet Venizelosz görög miniszterelnök ellen.

1933. október 3. Könnyebben megsebesítik Dollíuss kancellárt.

1933. december 29. Agyonlövők Duca román miniszterelnököt.

1934. június 25. Agyonlövők Dollíuss kancellárt.

1934. október 9. Agyonlövők I. Sándor jugoszláv királyt és Barthou francia külügyminisztert.

Államfők, akik a háború előtt merényleteket áldozataivá lettek:

1865. április. Lincoln amerikai elnök, akit agyonlövtek.

1881. március 2. II. Sándor cár, akit egy bomba ölt meg.

1894. Agyonszúrták kocsijában Carnot francia köztársasági elnököt.

1898. szeptember 10. Erzsébet királyné, akit agyonlövtek.

1900. július. Umberto olasz király, akit agyonlövtek.

1901. Agyonlövők Mac Kinley-t, az amerikai Egyesült Államok elnökét.

1903. június. I. Sándor szerb király és felesége Draga, akiket meggyilkoltak.

1908. Halálos bombamerénylet Lissabonban Carlos portugál király ellen.

— IDŐPROGNÓZIS: Délnyugati, nyugati légáramlat, változó felhőzet helyenként eső és éjjeli fagy lehetséges.

— Aláírták a görög—román clearing-egyezményt. Bucurestiből jelentik: Savel Radulescu külügyi alminiszter ma Caloc görög meghatalmazott miniszterrel aláírta a görög—román clearing-egyezményt, amely 1934. április 15-ig visszaható érvényű.

— Az olasz követ Doumergue francia miniszterelnöknel. Párisból jelentik: Doumergue francia miniszterelnök ma fogadta az olasz követet és hosszasan tárgyalt vele. A megbeszélésekről eddig nem szivárgott ki semmiféle hír.

— KIVÉTELES RENDELKEZÉSEK ARADON A BELGRÁDI KIRÁLYTEMETÉS ALKALMÁBÓL. Az aradi rendőrség az országos gyászszal kapcsolatban felhívja a kereskedők figyelmét, hogy üzleteiket csütörtökön délelőtt 10 órától délután 3 óráig zárva kell tartaniuk. A csütörtöki napon általános zenetiltalom van, a mozgókban, színházban nincs előadás.

— Averscu marsallt kirabolta a tisztiszlágja. Bucurestiből jelentik: Averscu marsall a napokban bűnvádi feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik iróasztalfiókjából 60.000 lejt vittek el. A gyanú a marsall tisztiszlágjára, Tica Vasilra esett, akit letartóztattak. Tica Vasil közkatona bevallotta, hogy a pénzt ellopta, mert barátjának kellett berendezést és ruhákat vennie.

Gyalog ment Indiából Angliába egy hindu diák és megérkezése után meghalt

A londoni Szent András-kórházban meghalt egy Sarat Roy nevű hindu diák, a kalkuttai egyetem hallgatója, aki nyolc évvel ezelőtt indult el hazájából Angliába, hogy ott folytassa tanulmányait. A diák borzalmas viszontagságok után Oroszországon és Németországon át szeptemberben érkezett Londonba, de oly súlyos egészségi állapotban, hogy azonnal kórházat kellett felkeresnie, ahol azonban már nem tudtak rajta segíteni. Halála előtt a diák elmondta, hogy 1933 novemberében egy németországi koncentrációs táborba internálták, ahol olyan rosszul bántak vele, hogy megbetegedett. Szabadonbocsátása után erejének végső megfeszítésével érte el Angliát, ahol azonban már nem tudtak rajta segíteni.

— Orgovics Demeter egy éve ill. vizsgálati fogságban. Ma meghosszabbította az aradi törvényszék vádtaácsa Orgovics Demeter volt rendőrségi pénztárnok vizsgálati fogságát egy hónappal. Ezuttal a tizenkettedik meghosszabbítás történt, a volt pénztárnok tehát pontosan egy éve van vizsgálati fogságban.

— Halálozások. Ifj. Radovan Milivoj malomtulajdonos gyászja. Érzékeny veszteség érte ifj. Radovan Milivoj malomtulajdonost és fakeskedőt. Édesatyja, Radovan Miklós 76 éves korában elhunyt. Temetése ma (csütörtökön) délután 3 órakor lesz a Str. Cogălniceanu 12—14. számú gyászszobából, illetve a gör. kel. szerb templomból.

Özvegy Párean Jánosné 64 éves aradi urnó elhunyt, hétfőn délután temették. Az elhunytban Párean Anna városi tisztviselő édesanyját gyászolja.

I. o. száraz bükk, cser és gyertyán tűzfát

alkalmi olcsó árban vásárolhat

AUFRICHT-félepen, Cal. Vict. 1-2. Tel. 69. 4194

— Adóbonok érkeztek az aradi pénzügyigazgatóság főpénztárához az alábbiak címére: Calinescu Hortenzia tanítónő Maderat, Ciochina Gh. tanító Radna, Cizmas Szidónia tanítónő Saiteni, Nicoliu Romul tanító Semlac. Fa- és Fémiparis-kola Arad, Elenescu Péter tanító Savarsin, Veacuta Zacharia tanító Zimbru, Schmiedt Adolf tanár Santana, Crucean Gabriella tanítónő Rovine, Neamt Auróra tanítónő Zimbru, Ardelean Simon tanító Turnu, Ciobota Demeter tanító Micalaca, Marton Pál tanító Rovine, Pociu Petru tanító Doncen, Cser Imre tanító Rovine.

SZMUTNY

Őszi újdonságai megérkeztek!

Kabát, Kosztüm

és Ruha-szövetek!

Leggazdagabb választék! Olcsó árak!

Selyemárak és raktárak!

Külön kolengyo-osztály!

Str. Metianu 2—4.

4271

— Halálozás. Arad kereskedői, társadalmi és jótékonyági köreiből nagy részvétet kelt Bruckner Sándor, tekintélyes aradi kereskedő váratlan elhunyt. Az 58 éves korában, légzési zavarok következtében szerdán hirtelen meghalt Bruckner Sándor egyike volt Arad legjobb szívű polgárainak, aki nemcsak minden számottevő jótékonyági akcióból kivette részét, hanem vezető szerepet is vállalt ezekben a mozgalmakban. Az 1918. évi forradalmi időben az Arad polgárságát védő őrség megszervezésében is derekasan közreműködött, tehát e téren is nagy szolgálatokat végzett. Mint az aradi izr. hitközség képviselőtestületének, a Lloyd klub és a Zsidó Szentegylet választmányának buzgó tagja és az Örcgek Otthonának főgondnoka is, nagy érdemeket szerzett, közérdekű munkásságával. Bruckner Sándor több évtizeden át működött a kereskedői pályán, amelyen korrektségével, megbízhatóságával általános megbecsülést érdemelt ki. Egyre jobban elhatárolódó asztmatikus bántalmak következtében az utóbbi időben lecsökkentette kereskedői aktivitását. Bruckner Sándor halála napjait mint ügyvezető igazgató tevékenykedett az Aradi Kishiteltintézetnél. Az elhunytat kiterjedt család gyászolja. Özvegyén és férfitestvéreinek: Bruckner Artur kereskedő és Bruckner Lajos szerkesztőn kívül a gyászolók között vannak sógorai: Marót Sándor oradeai lapszerkesztő és Zsigmond Miklós aradi hírlapíró, valamint feleségeik, akik testvérhugai voltak Bruckner Sándornak, továbbá a fentiek gyermekei. A temetése e hó 18-án, csütörtökön délután 3 órakor megy végbe a Tache Jonescu-ucca 8. számú gyászszobából. A mélyen sujtott család iránt általános részvét nyilvánul meg Arad összes társadalmi osztályaiban.

— Új városi mérnök. A város speciális bizottsága ma döntött a város üresedésben levő mérnöki állására beérkezett négy mérnöki pályázat felett. A bizottság, amelyben Olariu István városi vezérutká, Berzovan János pénzügyi osztályfőnökség és a városvezetőség részéről Tatu volt alpolgádmester vett részt, dr. Bele Stefan Bucuresti-i mérnök ajánlatát minősítette a legmegfelelőbbnek és ezt ajánlja elfogadásra a városi ideológiai bizottság számára. Az új városi mérnök római egyetemen szerezte diplomáját.

CZELNAI ESZTER

4415

f. hó 20. és 22-én az Iparos-Otthonban d. u. 3-tól 5-ig

teljesen díjtalan előadást tart,

amelyen gyakorlatban is bemutatja a modern hidegbüfé-tálalást. Pontos megjelenés kérérik.

— A SIMAY-FÜRDŐBEN október 22-től 31-ig az „Aradi Közlöny”-ből kivágott fürdőszelvénnel minden fürdő feláron kapható.

Büszke rá

— Az én rokonom olyan kiváló ember, hogy akivel beszélni kezd, szíjjátva hallgatja.

— Olyan nagyszerű szónok 2.

— Dehogy. Fogorvos.

— Az URÁNIA-mozi előadásain kisorsolt SZERENCSES GOLDSCHMIDT SORSJEGYEKET a következő számok nyerték: 52884, 58011, 54819, 54345, 52944, 53188, 16048, 54533, 6831, 6807. A sorsjegyeket a Goldschmidt Bank adja ki a jegyszám felmutatásának ellenében.

— Hatéves aradi kislány súlyos balesete. A ségái kerületi rendőrséget ma értesítették arról, hogy egy szekér elgázolta Mihutiu György 6 éves ségái kislányt. A nyomozás megállapította, hogy a gázoló szekér tulajdonosa Frank Péter gazdálkodó. Ma délután Barbat Coriolan rendőrköszár, a ségái kerület vezetője kihallgatta Frankot, aki kijelentette, hogy nem oka a szerencsétlenségnek. A kislány több társával felugrott hátul a mozgásban levő szekérre. Mihutiu György leesett és az egyik kerék alá került. A 6 éves kislány súlyos fejsébbel fekszik a gyermekkórházban.

— Emésztési nehézségek, gyomorírájás, gyomorégés, csalánkiütés, rosszullét, fejfájás, idegizgalom, álmatlanság esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, fertőtleníti a gyomrot és a beleket, a vérkeringést helyes utra tereli és felírissíti a szellemet. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a Ferenc József víz használata folytán étvágyukat majdnem teljesen visszanyerik.

— Ma az alanti gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

VOJTEK: Bulev. Regina Maria.

DANCIU: Piata Mihai Viteazul.

BERGER: Calea Saguna.

BERNÁT: Lángá Gará (vasutállomásnál.)

**Görbe vállra hajlamos
gyermekeknek**

a PELLEGRINI-1610

vívás és torna használ

4407

LEGUJABB

Harminc gyilkosságot követett el eddig a marseillei merénylet

„Fokozott erővel kell küzdeni az egyetemes béke fenntartása mellett,” írja a félhivatalos jugoszláv sajtó

A késő éjjeli órákban telefonálják Belgrádból: A jobboldali radikális Stampa munkatársa beszélgetést folytatott egy olyan mérvadó személlyel, aki a macedón forradalmi szervezetet nagyon jól ismeri. Az illető a lap munkatársát a következőkben tájékoztatta:

Georgiev Vlada a legkedveltebb terrorista neve, aki emellett a Cernovenszky nevet is használta, aminek az az értelme, hogy fekete-földi. Azért vette ezt a nevet, mert maga is mindenre elszánt embernek tartotta magát. Tényleg ő volt a legelszántabb és a legmerészebb tagja a D. R. O. macedón-szervezetnek. Nem szívesen engedte volna másnak át a királygyilkosság dicsőségét, mert a legjobban a maga célzóképességében bízott. Már előzőleg is nem kevesebb, mint harminc gyilkosságot követett el. Georgiev biztosra vette, hogy a királygyilkosság után el tud menekülni a helyszínről. Ha nem így gondolkodott volna, el-

tüntette volna minden iratát, így legelsősorban az utlevelét is.

A félhivatalos belgrádi Vreme cikket szentel a jugoszláv-francia kapcsolatoknak és többek között a következőket írja: Az egymással baráti és szövetségi viszonyban álló Franciaországot és Jugoszláviát egyaránt eltölti az a mély fájdalom, amelyet a gyűlöletes marseillei merénylet okozott. E merényletnek áldozatul esett a két nemzet két nagy fia. Ez a veszteség azonban még közelebb hozza egymáshoz a két nemzetet a közös fájdalomban és azt parancsolja, hogy a jövőben még szorosabb legyen az együttthaladás a két nép között.

A Politika ugyanerről a következőket írja: Franciaország és Jugoszlávia hű szövetségesek voltak a háborúban és hű szövetségesek maradnak most is, amikor fokozott erővel kell küzdeni az egyetemes béke fenntartása mellett.

— Átszervezik a sziguranca? Bucurestiből jelentik: Egyes hírek szerint Bucurestiből átiratot intéztek a londoni Intelligence Service-hez, a melyben kérték, hogy dolgozzon ki tervet a romániai rendőrség és sziguranca átszervezésére.

— VISSZAÁLLÍTOTTÁK SPANYOLORSZÁGBAN A HALÁLBÜNTETÉST. Madridból jelentik: A hivatalos lap törvénytörvényt közöl, a mely visszaállítja Spanyolországban a halálbüntetést. Azokat, akik merényleteket hajtanak végre bombával, vagy akik fegyveres kézzel támadást hajtanak végre, úgy, hogy ezzel valakinek a halálát okozzák, vagy súlyosan megsebesítenek valakit, az illetőket halállal büntetik.

— Szovjetrepülőgépek Románia felett. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka és ma délután az orosz határtól körülbelül 10 km. távolságra egy orosz repülőgépet láttak, amely meglehetősen alacsonyan szállt. A gép tegnap éjszaka Bagaia község felett jelent meg, míg ma Olanesti mellett látták.

— Aradi festőművész nagy közönség-sikere. Nagy feltűnést keltett az aradi főtéren a Lengyel-tele butorizet kirakatában látható portré, amely Argesoianu tábornok, aradi divízióparancsnokról készült. A portré készítője: Balla Frigyes általánosan ismert aradi festőművész, aki ragyogó színésszel, tökéletesen festette meg a divízióparancsnok arcát. A festményt az aradi helyőrség tisztjei rendelték a divízióparancsnok, tábornok részére.

Megérkeztek a legújabb

rádió-szenzációk!

12 világmárka raktáron.

Kedvező részletfizetésre kaphatók:

Hammer Zsigmond és Fia

Bulev. Reg. Ferdinand 27. szám. 4178

— Egy aradi kölcsönügylet körül keletkezett bonyodalmak foglalkoztatták ma az aradi törvényszéket. A feljelentő dr. Boca Gyula aradi ügyvéd, aki rágalmozással vádolja Ariton Miklós katonaszabót. Az ügyvéd feljelentése szerint Ariton feljelentést tett ellene az ügyvédi kamaránál. Ariton ebben a feljelentésben azt állította, hogy 100.000 lejes kölcsön szerzését kérte dr. Bocától, akinek biztosítékképpen átadta künnlevőségeinek jegyzékét. A kölcsönt nem kapta meg, ellenben az ügyvéd több künnlevőséget inkasszált és a befolyt összegeket ügyvédi költségképpen tartotta vissza. A Kamara lefolytatta az ügyben a vizsgálatot és felmentette dr. Bocát, aki viszont rágalmozásért jelentette fel a katonaszabót és 300.000 lejes erkölcsi kártérítés megítélését kérte. A törvényszék több tárgyalást tartott az ügyben s most került volna sor ítélethozatalra. A bíróság ma hivatalból elrendelte a perben a bizonyítás kiegészítését, elsősorban arravonatkozólag, milyen megállapodás jött létre Ariton és dr. Boca között, azonkívül inkasszált-e ténylegesen dr. Boca és milyen alapon. A tárgyalást december 11-re halasztották, amikor előreláthatólag ítéletre kerül.

VILLÁNYI Elegáns BUDAPEST, SZŐRMEBUNDA Tartós Olcsó Kigvő-u. 5.

— Változások a Magyar Nemzeti Bank élén. Budapestről jelentik: A Magyar Távirati Iroda jelenti, hogy a Magyar Nemzeti Bank főtanácsa 1934. október 17-én ülést tartott, amelyen az üzletvitelről szóló jelentés meghallgatása után őszinte sajnálattal vette tudomásul, azt a bejelentést, hogy Tabakovics Dusan kincstári főtanácsos, igazgató, a bank üzletvezetésének tagja, megrongált egészségi állapotára való tekintettel nyugdíjazását kérte. A főtanács a továbbiakban jóváhagyással tudomásul vette azt az intézkedést, hogy a bankosztály vezetésével Polder N. János igazgatót bízták meg.

Nazaret közelében négy százezer éves csontvázat találtak

Rendkívül érdekes leletre bukkant egy Nazaret közelében fekvő barlangban a jeruzsálemi francia konzul, aki a párisi paleontológiai intézet megbízásából egy zsidó tudóssal együtt kutatott Palesztinában az őskori ember nyomai után. A tudósok a Nazaret melletti barlangban négy emberi csontvázat találtak, amelyeknek korát százezer évre becsülik. A szakértők, akik a csontvázakat a helyszínen megvizsgálták, kijelentették, hogy a lelet még fontosabb a Galli-leában és Athlithban talált kopnyaletnél is.

— Belsőnyheség és kínzó főfájások, a máj és az epeutak bántalmái, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek pangását.

Bundát és szőrmét fest

Ilposai eljárással:

Berdav, Str. Numa Pompiliu 82-84

Megbízások leadhatók még: 8957

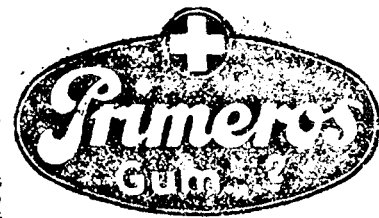
Magyar gépkereskedőnél, Str. Românului 5.

— Bruckner Sándor ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára az alábbi adományok folytak be: Gróf, Nemes, Schwart 200, Weisz Mihály 200, Kerpel Izsó 200, Leipniker Andor 200, dr. Simon Ernő 100, Kein Imre 100, Weiszberger Lipót 100, Hirschler Simon 100, Scharfstein Jakab 100, Eisler Ede 100, Sándor Arthur 100, Schwart Armin 100, Printz Mór 100, Hirschfeld Fülöp 100, Biener József 100, Berger Mór 100, Győző Gyula 100, Lusztig és Berger 100, Reich József 40, Dukász Testv. 50, Lányi Izsó 40, Németh István 50, Strasser Ignác 50, dr. Goldzieher Albert 100 lej. — **Fiúvárház részére:** Weisz Samu 100 lej. — **Öregké Otthona részére:** Braun Miksa 200 lej. — **Garái Károly ravatalára szánt koszorúmegváltás címen a Szeretetház javára:** Kauders Mór 100, Róth Izidorné 100 lej. adományozott.

A: Hogyan történhetett ez X-el? H: szén 6 különböző egyértelmű ember!

B: Könnyelműség és struccpoltika, egyszerűen nem vett tudomást a veszedelemről.

A: Csak Primerost kellett volna vennie és soha nem jutott volna idáig. 398

Letartóztattak

egy két évvel ezelőtt Oroszországba szökött katonatisztet

Cernautiből jelentik: Az itteni sziguranca-vezérfelügyelőséghez jelentés érkezett, amely szerint lasiban sikerült letartóztatni Botnora Emilian főhadnagyot, aki két esztendővel ezelőtt átszökött a szovjethez. A főhadnagy a 12-es tüzérezrednél szolgált és egyike volt a legjobb tisztnek, akiben teljesen megbíztak. Ennek a bizalomnak köszönhetett két évvel ezelőtt, hogy a 12-es tüzérezred mozgósítási osztályának főnöke lett. Ki-nevezése után nemsokára

magához vette a irodájában lévő bizalmas katonai aktákat és a Dnyeszeren át a szovjethez szökött. A vizsgálat megállapította, hogy két orosz nő vitte rá erre a cselekedetre a tisztet,

aki általuk került összeköttetésbe az orosz kémosztály vezetőivel. A két nőt sikerült is letartóztatni, mielőtt még a főhadnagy után szöktek volna. Botnorast távollétében tíz évi kényszermunkára ítélték.

Az elmúlt napokban, egy razzia alkalmával váratlanul kézrekerült a szökött tiszt. Ki-hallgatása alkalmával elmondotta, hogy a bizalmas katonai aktákért magas jutalmat ígértek, amikor azonban Oroszországba került, egyszerűen megfélemlítettek a káprázatos ígéretekkel és nagyon szegényes honoráriumot adtak neki. Beosztást kért, azonban a hadügyi népbiztosság nem rokonszenvezett az árulóval, aki végül nyomorba került és ezért visszaszökött az országba. Tolmáznál néhány nappal ezelőtt átszökött a határon és egyik volt barátjánál talált menedéket, amíg véletlenül a rendőrség kezébe nem került. A volt katonatisztet erős fedezet alatt kísérték a hadbírószágra és most megkezdte tízéves büntetésének letöltését.

— A kultura árnyoldalai. Közismert, hogy a kultura fejlődése az emberiség fokozott elpuhulását is magával hozta, ami a hüléses megbetegedésekkel szemben is fokozottan érzékenyvé teszi. Szerencsére az orvostudomány is lépést tartott a fejlődéssel. A vegyészeti tudományokkal szorosan együttműködve olyan gyógyszert teremtett meg, amely sikeresen száll szembe ezzel a veszéllyel. Minden hüléses megbetegedés specifikus gyógyszere az aszpirin, amely hosszú esztendőktől óta ezen a téren is első helyen áll. Ajánlatos már a hülés első jeleire aszpirin tablettákat szedni, így a betegséget még csírájában elfojtjuk. Minden rheumatikuson is segít az aszpirin, mert szenvedései ellen a legmegfelelőbb gyógyszer és fájdalomcsillapító. A Bayer-kereszt-tel ellátott aszpirin tabletták eredeti csomagolásban kaphatók minden gyógyszertárban.

— Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsönös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye. Közöljük, hogy 20-án, szombaton új hivatalos helyiségünkben (Bulev. Regina Maria No. 18.) délután 4 órai kezdettel választmányi ülést tartunk, melyre — a tárgysorozat fontosságára való tekintettel — a választmányi tagok teljes számban való pontos megjelenését kérjük. Az elnökség.

URANIA

Ma, csütörtökön az országos gyász miatt nincs előadás!

Pénteken szenzációs sláger-premier!

Erős férfi—Gyenge nő!

A film, amelyik mindenkinek tetszik. Szerelem, kaland, sport, romantika, izgalom.

MAX BAER, MYRNA LOY

Jegyelővétel!

Cserépkályhák

szakszerű átalakítását,
Szilágyi által javított
szabályozható

Hardtmuth

rendszerre,
felelősség mellett
vállalja:

„CERAMICA“

kályhas cég,

Bulevardul Regina Maria No. 9., I. emelet.

4148

Páris leggazdagabb emberének titka

Mágnessel irányított ruletten szerzett milliárdokat

A görög törpe 80 párisi játéklklub koronázatlan királya — A detektívek leleplezték sorozatos csalásait

Párisból jelentik: Páris koronázatlan király Metedor Zographos-nak hívják. Külseje nem mondható vonzónak. Apró, nyugtalan szeme, ápolatlan kecskeszakáll, hordónagyságúra dagadt hasa és rövid lábai a karrikaturista irónjára kínálkoznak. Eddig azonban egyetlen torzrajz, sőt még fénykép sem jelent meg róla az illusztrált lapok hasábjain. Metedor Zographos úgy kerüli a nyilvánosságot, mint vakondok a napfényt.

Ez a görög törpe, aki husz éve lakik a francia fővárosban, éppen olyan mindenható, mint amennyire láthatatlan.

Zographos mindig a kulisszák mögött marad, kezei azonban hossza, nagyon hossza nyulnak.

Kétségtelen, hogy Zographos a világ metropolisének leggazdagabb embere. Vagyonát tíz-tizenkét milliárd frankra becsülik. Lehet, hogy néhány milliárddal több, de az is lehet, hogy egy-két ezer millióval kevesebb. Ez a hatalmas vagyon olyan ember kezében futott össze, aki teljesen egyedülálló életet folytat. Családjában nincs, egyetlen öröme a pénz. Jótékony célra soha egy fillért sem adott, magára is keveset költ és mint Molière fősvénye, abban éli ki magát, hogy esténként kitergeti szobájában az ezresbankok végelethetetlen sorát és mindennap megnézi azokat a kimutatásokat, amelyeket a bel- és külföldi bankok tőmgei terjesztenek elő egyre dagadó folyószámláiról.

Zographos husz évvel ezelőtt pár drachmával a zsebében érkezett Párisba és ma mellényzsebéből kifizethetné hazája, Görögország összes állami adósságait. Mivel szerezte ezt a roppant vagyont? Természetesen az emberek gyarlóságából. Zographos egyedura az összes párisi titkos játéklkluboknak. Kerek nyolevan ilyen titkos játéklklub működik Párisban, amely naponta megnyitja kapuit néhány ezer áldozat előtt. Mind a nyolevan klub Zographos tulajdona. Az a rengeteg pénz, amelyet a zöldposztós asztalok pinkája naponta elnyel, mindig megtalálja az utat a játéklklubkirály feneketlen safe-jéihez.

Egész Párist behákozzák Zographos felhajtóinak seregei, akik gondoskodnak arról, hogy a rejtett játéklklubok létezése ne maradjon titokban azok előtt a külföldiek előtt, akik dagadt pénztárcával érkeznek Párisba.

A görög ügynökei mind kifogástalan gavalle-
rok. Csillogó nevük és előkelő származásuk megnyitja előttük nemcsak a luxushotelek, hanem az elegáns magánvillák kapuit is. Nem kevesebb, mint hetven nyugalmazott magasrangú tiszt, magasállású köztisztviselő, elszegényedett márkai és vikont áll Zographos zsoldjában. Ezek azután gondoskodnak arról,

Leszállították másodfokon

Popovici Eusebiu képviselő
gyilkosainak büntetését

Bucurestiből jelentik: A bucaresti-i tábla ma tárgyalta Popovici Eusebiu képviselő gyilkosainak fellebbezését. A tábla Dinescu büntetését 12 évről 10 évre, Rascanuét 10 évről nyolc évre és Gligorescu büntetését 3 évről két évre szállította le. A büntetés anyagi részét jóváhagyta. Az elítéltek fellebbeztek.

hogy a klubok játékltermei ne maradjanak üresen. Egy napon azonban

kitört a botrány a Victor Hugo Avenuen lévő elegáns klubban. Egy amerikai nagyiparost — egyébként volt tábornok — az Egyesült-Államok hadseregében — is bevezettek a játéklterembe. Néhány óra alatt 25.000 dollárt vesztett. A tábornok gyanusnak találta a bank állandó szerencsés-jét és másnap két magándetektívvle jelent meg a klubban.

Ismét játszani kezdett és újból vesztett. A magándetektívek tüstént látták, hogy valami nincsen rendben és a ruletglyóty láthatatlan erő irányítja. Úgyes trükkleplezték le a csalást. Szóváltásba elegyedtek a krupiéval. A

veszekedés egyre hevesebb formákat öltött, végül is ökökre mentek. Az általános pánikban az egyik magándetektív egyetlen botlítás-sal szétzúzta a ruletglyépet és ekkor kiderült, hogy az asztal alatt elrejtve egy mágneses masina volt, amelyet a krupé lábnyomással igazgatott.

A ruletglyép elefántesontgolyójában egy kis vasdarabot helyeztek el és az asztal alatt elrejtett mágneses gép azután azon a számon állította meg a golyócskát, amelyen a krupé akarta. Természetesen ott, ahol kevesebb volt a tét.

A botrány után a krupé letartóztatták, de csodálatosképpen két nap múlva már szabadlábon volt. Kétnapos szünet után újból ült a ruletglyép mellett és a fiúttel teli levegőből újból belevágott a hangja:

— Faites vos jeux, Messieurs!

A nyolevan titkos klubban száz és száz hasonló botrány játszódott le, amelynek hullámai azonban rövidesen elcsitulnak.

Zographos mindig erősebbnek bizonyult, mint a rendőrség közegei,

akik azt hitték, hogy belenyulhatnak sötét üzemeibe. A görög kezei nagyon messzire érnek el.

SPORT KÖZLÖNY

Vasárnap dől el az A-csoport elsősege a kerületi másodosztályu bajnokságban

— A B-csoport bajnoka az aradulnoui Titanus —

Az alkerületi másodosztályu bajnokság őszi fordulója a befejezés felé közeledik: az A) csoportban 4, a B) csoportban 3 mérkőzés még lejátszatlan. Az A) csoportban vasárnap játszik le a derbit: az USA és a Crisana csapatnak össze és a kettőjük győztese fordul bajnokként a tavaszi szezonra. Eldöntetlen esetén az USA marad az élen. A helyezések körül nem sok változás várható, csupán a Lyra, amely a Patria elleni pontokat valószínűleg meg fogja kapni, kerül előbbre.

A B) csoportban az elsőség kérdése már nem vitás: az aradulnoui Titanus veretlenül (egy döntetlennel) futott be elsőnek, mögötte a Vulturul kötött ki a második helyen, ugyancsak veretlenül (két döntetlennel). A további sorrendben már alig hoz változást a hátralévő

három meccs. A két csoport táblázata a következő:

A) csoport:

1. USA	5	5	—	—	23	6	10
2. Crisana	5	4	1	—	12	3	9
3. Astra	6	4	—	—	2	10	11
4. CAR	5	1	1	3	7	11	3
5. Patria	4	1	—	3	3	4	2
6. Concordia	5	—	1	4	5	17	1
7. CS Lyra	4	—	1	3	3	11	1

B) csoport:

1. Titanus	6	5	1	—	18	5	11
2. Vulturul	6	4	2	—	17	6	10
3. Banatul	5	2	1	2	13	9	5
4. Virtutea	5	1	3	1	9	10	5
5. Fortuna	4	1	1	2	3	8	3
6. Victoria	5	—	1	4	4	17	1
7. Slavia	5	—	1	4	1	10	1

O Fegyelmi büntetések és idézések. Tálán Soimi CFR. R. A. játékjogát a szövetség előtt való megjelenésig felfüggesztették. Dorgálásban részesültek: Joanovicu Soimi CFR. R. A., Schwarz Hakoah, Borlodan SGA., Marksteiner Olimpia PTT., Jakob Juventus. A szövetség legközelebbi ülésére (október 22) megidézettek: A Patria, Vitoria, Vulturul és Soimi CFR. R. A. képviselői, Höhn futballbíró, Cenadean Slavia, Crisan Gloria játékosok, valamint Cenadean Slavia intéző.

O Vasárnap Ligaközpüülés Timisoaran. A Nyugati Liga vasárnap Timisoaran tartja rendes évi közgyűlést és az aradi alkerületi sportszövetség felszólítja az egyesületeket, hogy a procurákat Ferdinand György szövetségi főtitkárhoz küldjék be láttamozás végett.

O Jövő hónapban lesz a Sportszövetség közgyűlése. Az aradi alkerületi sportszövetség november 25-én tartja meg rendes évi közgyűlést és már most felhívja az egyesületek figyelmét, hogy tartozásaikat november 1-ig egyenlítsék ki, ellenkező esetben a közgyűlésen nem fognak szavazati joggal birni.

O A Hakoah legyőzte az Alimentatie-t. Szerdán délután az Olimpia sporttelepén bonyolította le a két csapat a szövetség által megsemmisített és megismételt bajnoki mérkőzést, amely a Hakoah 6:1 (1:0) arányú győzelmét hozta. A győztes csapat góljain Scruga (2), Gallov (2), Kramer és Metzl (öngól) osztoztak, míg az Alimentatie gólja Bugarin érdeme. A győztes csapatban a csatársor, a vesztesben Juhász, Laboda, Bugarin és Bayer voltak jók. Gyenge bíró Chiral,

O Seliceanu vezet a Gloria—CAO-mérkőzést. A központi bíróküldő bizottság a vasárnapi mérkőzésekre megejtette a bíródelegálást és az aradi Gloria—CAO mérkőzésre a cluji Seliceanu Gergelyt delegálta játékvezetőnek. A timisoarai Chinezul—AMEFA meccset Flegmann, a szombati Bucuresti Venus—Unirea Tricolor mérkőzést pedig Oravetz László vezeti.

O Felfüggesztett egyesületek. A futballszövetség tegnapi ülésén felfüggesztette négy egyesület és pedig a cluji Universitatea és Haggibor, a lugoji Vultur Textila, valamint a careimarei Victoria játékjogát, mivel ezek az egyesületek külföldi egyesületeknek tartoznak.

O Gurahont alkerületi sportszövetséget létesítenek. Az aradi alkerületi sportszövetség a Nyugati Liga megbízásából Brad, Halmagiu, Buteeni, Vata de jos és Gurahont sportegyesületeinek bevonásával Gurahont székhellyel sportszövetségi kerületet létesít. A kerület megszervezésével Ferdinand György sportszövetségi főtitkárt bízták meg, aki tavasszal fogja megszervezni a subdisztriktet, amelynek Valea Crisului lesz a neve.

O Tavaszra maradnak a Miclea dr.-vándor-díjas mérkőzések. Megirtuk néhány héttel ezelőtt, hogy az alkerületi sportszövetség Miclea dr.-nak, a kerület elhunyt elnökének emlékére vándordíjat ír ki, melynek meccsei még idén kezdetüket veszik. A kedvezőtlen időjárás következtében a mérkőzések megkezdése tavaszra marad és a csapatok kiesési rendszer szerint fognak küzdeni a győnyörü serlegért, amelyet dr. Ghilezanné és az aradi disztrikt ajánlott fel.

A főváros
központjában

A bukovinaiak
találkozóhelye

HOTEL ESPLANADE

BUCURESTI BULEVARD 118

Schweizi
vezetés
Modern kényelem
Szobaárak
Lei 150-től

Előkelő aradi család fiának furcsa esete a házassággal

— Amikor a feleség házimunkák elvégzésére akarja kényszeríteni férjét —
Bucurestibe menekült a fiatal tisztviselő — Tanulságos házassági komédia
a bíróság előtt

Egy előkelő aradi család tragikomikus története került ma a bíróság elé. A tragédia ott kezdődött, amikor az előkelő hivatalnok-család egyik tagja mindennel és mindenkiel szakított, hogy egy nálánál sokkal idősebb asszonyt feleségül vegyen, amikor feláldozta jó állását, társadalmi pozícióját egy furcsa és rejtélyes káprázatért. S a tragédia nyomában haladt a komikum, amikor a fiatal férj rózsaszínű szemüveg nélkül kezdte látni a dolgokat és elmenekült a városból, hogy — minél tovább legyen feleségétől...

A történet pár évvel ezelőtt kezdődött. A magasállású tisztviselő, aki vezető pozíciót tölt be már évtizedek óta egy aradi vállalatnál és közbecsülésben áll a városban, meglepetéssel és megdöbbenéssel hallotta a fia körül szállongó történeteket. Beavatottak akkor már tudták azt, amit az apa még nem tudott: hogy fia, aki ugyancsak jóállású hivatalnok volt, furcsa szerelem hálójában vergődik. A hösnő, aki váratlanul a történet színpadára lépett, egy aradi elvált asszony volt, körülbelül nyolc esztendővel idősebb, mint a fiatal ember. Öndílo foglalkozású nő volt, aki gyakran járt a piacokra, ahol az általa előállított árukat hozta forgalomba. Ez a szerelem sok fejtörést okozott a család bizalmasainak, akik akkor döbrentek meg legjobban, amikor a fiatal hivatalnok családja legerélyesebb ellenzése és tiltakozása dacára feleségül vette a nőt. A házasság egyik következménye az volt, hogy a család szakított a fiatalemberrel, a másik pedig az, hogy le kellett mondania biztos állásáról, ahol pedig minden kilátása meg volt arra, hogy bizalmi pozíciót biztosítson magának.

Ezzel lepergett a furcsa történet első felvonása. Következett a második, amelyet már a fiatal férjnek a bírósághoz intézett beadványából vehetünk tudomásul. A házasság ugyanis nem sokáig tartott, a rózsaszínű szemüveg leliült a szemekről és a fiatal férj most már a reális valóságra döbrent. Mit mond a perirat? A férj azzal vádolja feleségét, hogy a mézes-hetek elmúltával vaskézzel magához ragadta a kormányzást. Ha nem ment szép szóval, érelyes viselkedéssel és „energikus” szavakkal adta tudtára a férjnek, hogy a házban „ő az ur...” Amikor felkereste a piacokat, hogy áruin továbbadjon, egyszerűen elrendelte, hogy a férj maradjon otthon, végezze el a házimunkákat és főzze meg kettőjüknek az ebédet. A szituáció természetesen nem tetszett a fiatal férjnek, aki úgy próbált segíteni a dologon, hogy felesége tudta nélkül cselédet vett fel a házimunkák elvégzésére. S a cselédleány repült, a férj pedig nem éppen a legkedvesebb és legbizalmasabb jelzők tömegében részesült. Végül nem bírta tovább az ifjú férj a rákényszerített szerepet. S elmenekült. Először a lakásból, majd a városból.

Ügyvédje benyújtotta a válóperet az aradi törvényszékhez. S kérte a válás kimondását az asszony hibájából. A feleség tiltakozott. A bíróság kitiltta a szokásos békéltetési tárgyalást, amelyre ma került sor. A férj ügyvédje jelent meg, ügyfele nélkül. Kérte a törvényszéket, mellőzze időközben Bucurestibe költözött ügyfelének beidézését, miután nem rendelkezik anyagi eszközökkel ahhoz, hogy az aradi tár-

gyalásokra hazajöjjön. A feleség ügyvédje tiltakozott ez ellen és követelte, hogy kollegája jelentse be a törvényszéken a fiatal férj pontos lakáscímét. Fontosnak tartja, hogy ezt tudják.

— Kérem. Bucurestiben lakik — felelte idegesen az ügyvéd. Aki ugylátszik szigorú utasítást kapott urra, hogy az energikus feleségnek véletlenül el ne árulja a pontos címet.

— Igen szép — válaszolta Popescu tanácselnök — azonban a bíróság mégis tudni szeretné a pontosabb lakáscímet... A főváros olyan nagy...

Az ügyvéd zavarban volt. Végül azzal vágta ki magát, hogy nem tudja a pontos lakáscímet, mire a bíróság harminc napos terminust adott a cím benyújtására. Ami előre látszólag meg is történik. Talán azzal a kéréssel, hogy a bíróság kezelje azt hivatalos titokként, nehogy a feleség tudomást szerezzen róla. Furcsa kis házasság lehetett, amikor a férj még több száz kilométeres távolságban sem érzi magát biztonságban...

A fiatal férj — mint beavatottak tudják — egy előkelő bucuresti-i vállalat főtisztviselője. Aki csak a válás kimondására vár, hogy kibékülhessen családjával és bünbánóként térjen vissza az otthonba, amelyet oly könnyelműen elhagyott. S otthon szeretettel várják a megtért fiút, akinek ez a lecke alaposan elvette a kedvét a házasságtól...

(—rosi.)

El akarják adni Amerika legnagyobb gyémántját, de nem akad rá vevő

Senki sem akarja megvásárolni a Mogult, mert a remek ékkő szerencsétlenséget hoz tulajdonosának

New-Yorkból jelentik: Néhány nappal ezelőtt vásárolta meg John Satler amerikai milliomos Amerika legnagyobb gyémántját, a Mogult már újból el akarja adni. A milliomos hirtelen elhatározásának oka meg lehetős babonás jellegű. John Satler úgy találja, hogy

a híres gyémánt szerencsétlenséget hoz tulajdonosára és ezért akarja eladni

Satler, aki különben délnémet származású, amaz egész rövid idő alatt, amíg a híres gyémánt tulajdonosának mondhatta magát is, érezte, hogy a gyémánthoz fűződő babonás törtériknek van valami alapjuk. Különben is érdekes, hogy mindama gyémántokhoz, amelyek a messzi keletről származnak, valami tragikus történet fűződik.

John Satler, aki, mint földspekuláns, óriási

Az Aradi Közlöny

Budapesten a következő újság-
árusoknál kapható:

- A „Hungaria” nagyszálloda újságárúsánál.
- A „Oarlon” szálloda újságárúsánál.
- A Keleti pályaudvar főosarnokában levő nagy újságbódeban.

FILM KÖZLÖNY

Erős férfi, gyenge nő

(Max Baer, Myrna Loy, Primo Carnera, Jack Dempsey sportképének bemutatója az Urania-moziban).

Talán mindenki emlékszik még arra a szenzációs boxmérkőzésre, amelynek keretében Max Baer amerikai boxoló legyőzte Primo Carnera, a boxolás nehézsúlyú világbajnokát. Soha még sportesemény nem keltette fel a közönség érdeklődését annyira, mint a két boxoló küzdelme. Primo Carnera, az olasz óriás, aki 28 kilóval nehezebb ellenfelénél, általános meglepetésre, de megérdemelten vereséget szenvedett Max Baertől, az új amerikai csillagtól. Ezt az óriási érdeklődést használta fel W. S. Van Dyke, az „Észki-mó” című film világhírű rendezője és ragyogó sportképet készített, belekapcsolva a két boxoló felejthetetlen küzdelmét. Ebben a filmben, amelyben felvonulnak az összes sportcsillagok, megtalálhatja mindenki azt, amit szeret. Van Dyke a legügyesebb mixer: van a filmben egy kis szerelem, egy kis revü (de milyen revü), sok sport, egy kis gangster-história és minden, amit egy ilyen szenzációs tempójú amerikai filmben találni lehet. Max Baert felfedezik, így kezdődik a kép. Kis amerikai bár, ahol a vendég igyekszik nem fizetni, mire működésbe jön a csaposlegény hatalmas ökle és Stove Morgan (Max Baer) evvel az ökölesapással elindul a világhír felé. Tizenkilenc boxmérkőzés, különböző bajnokokkal, tizenkilenc győzelem és ezután a legnagyobb, amikor a híres gangster-vezér elől elszeregeti a nőt. Már saját revüszínháza van a boxbajnoknak, aki a revüjében főszerepet játszik. A revü címe lehetne: „A boxbajnok egy napja”. Ötlethen és kiállításban egyaránt nagyszerű. És végül jön a legnagyobb mérkőzés a hős és Primo Carnera között, ami nemcsak a világbajnoki címért, hanem az imádott nő visszahódításáért is folyik. A két boxoló küzdelme közvetlenül a híres világbajnoki mérkőzés után lett felvéve: komoly sportszerű mérkőzés, rengeteg izgalommal és fordulatos befejezéssel.

si vagyona tett szert, tíz év óta már olyan helyzetben van, hogy teljesen kedvteléseinek él. Így azután felhívták figyelmét a Mogul nevű híres gyémántra, amelyet Rio de Janeiro-ban kínáltak eladásra. Satler el is utazott Rio de Janeiroba, megtekintette a követ és a 77 karátos gyémánt annyira megtetszett neki, hogy megindultak a megvételre vonatkozó tárgyalások. A Mogul különben „testvéréről”, a híres Nagymogúiról kapta nevét, amelyik tulajdonosul az angol koronaékszerekhez tartozik.

Rendkívül érdekes, hogy még abban az órában, amikor a vétele létrejött, táviratot kapott John Satler New-Yorkból, amely közölte vele, hogy felesége súlyosan megbetegedett. A következő napon arról értesítették, hogy súlyos üzleti veszteség érte. Satler erre rögtön érdeklődni kezdett a gyémánt múltja iránt és olyan dolgokat tudott meg, hogy azonnal elhatározta magát a drágakő eladására. Satler most vevőt keres a gyémántra és azt reméli, hogy gyorsabban megszabadul tőle, mint a rio de janeiroi ékszerész, aki két évig várt, míg el tudta adni a drágakövet.

A rio de janeiroi ékszerész egy Morley nevű milliomostól vásárolta a követ, aki csak azért akarta eladni, mivel állandóan attól félt, hogy ellopják.

Arad iparos-társadalmának ünnepe

Fennállásának 35-ik évfordulóját ünnepli az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete.

Október 21-ike emlékeztető ünnepe lesz Arad iparos társadalmának: diszkozyülés keretében ekkor ünnepli meg fennállásának 35-ik évfordulóját az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete. Az utóbbi évek gazdasági válságának viharzele tudvalevőleg számos jól megalapozott intézményt elsodort, annál értékesebb tehát ennek az aradi iparos intézménynek 35 esztendő jubileuma. A jelentős jubileum alkalmából beszélgetést folytattunk Reinhardt Gyulával, a szövetkezet elnökével, aki már az intézet első igazgatóságában is helyet foglalt.

— Nehéz körülmények között jött létre az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete. Ötven tagu bizottság kezdett hozzá 1899-ben a tagok gyűjtéséhez. Nehezen ment a munka és Arad 1200 iparosa közül csak 143 vállalta a szövetkezeti tagságot. Azok is, akik beléptek, igen elővigyázatosak voltak és csak kis összegű üzletrészt jegyeztek. Juliusban jelentette a bizottság a szövetkezeti központnak, hogy munkáját befejezte és 1899. július 25-én meg is alakult az Aradi Iparosok Hitelszövetkezete. Az első vezetőség a következőképpen alakult: Igazgatóság: Kristyó János, a kereskedelmi és iparkamara elnöke, Nikolics Péter, Mihalik József, Rozmanith Albert, Glück Károly, Tabakovics Emil, Reinhardt Gyula, Weil Alajos, Wild János (dr. Wild Endre apja), Inokai Tóth Lajos, Solymos József és Edvi-Ilés László hírlapíró és kamarai titkár. Felügyelő bizottsági tagok: Hönig Frigyes, Steigerwald Alajos, Frick József, id. Czeiler István, Bozsik György és Assael József.

— Helyiséget a szövetkezet az Ipartestület épületében bérelt, egy ugynevezett 3-as számú pénzszekrényt pedig Auerbach fényképésztől vett bérebe. Pénz nem igen folyt be, mert az állam már akkor is késedelmes volt és a 10 ezer koronás segélyt csak a következő év márciusában fizette ki. Az igazgatóság nem akart a pénzszekrényért hiába bért fizetni és ezért olyan határozatot hozott, hogy minden tag legalább 100 korona betétet köteles a szövetkezetnél elhelyezni. 1899. szeptember 11-én a szövetkezet már folyósította is az első kölcsönt. Ez száz korona volt és Porczán Lajos asztalos mester kapta. A szövetkezet munkája az első időben bizony nehezen haladt előre. Egyetlen pénzforrása az országos központi hitelszövetkezet volt, ahol váltótárcája 80 százalékát visszleszámította, a tagok később sem jöttek, az igazgatóság pedig dolgozott — altruista alapon és az igazgatósági tagok csak a harmadik év végén kaptak 5—5 korona jutalékot. Néhány év múlva történt meg egyszer ilyen kifizetés, ekkor 12 koronát kaptak fejéknént, vagyis egy koronát egy hónapra. 1923-ig azután igazgatósági tagok többé nem is kaptak jutalékot. A világháború utáni időben a szövetkezet működése lassu felszámolást jelentett és 1921-ben már csak 3000 korona értékű váltója volt. A tagok többsége ekkor a felszámolást határozta el, annál is inkább, mert Steigerwald Alajos, aki 15 évig mint ügyvezető igazgató működött, nem akarta továbbra is vállalni ezt a tisztséget. 1922. október 1-re tüzték ki a közgyűlést, amelynek ki kellett volna mondani a felszámolást.

— És ekkor mintha csoda történt volna. Egy héttel a közgyűlés előtt az igazgatóság 41 új tagot vett fel. 2100 üzletrésszel, újjáalakították az igazgatóságot, a felügyelő bizottságot és ekkor megindult a hitelszövetkezet útja felfelé, amely az akkori háromezer koronás váltótárcától a mai 37 milliós kihelyezésig vezetett. A jubiláris közgyűlésre most készül az igazgatóság. A szövetkezet alapító tagjai közül még 26-an vannak életben. Ezeket a diszkozyülésen külön ünneplésben részesítjük. A jubileum alkalmából egyébként a szövetkezet emlékkönyvet ad ki, amelyben nemcsak a szövetkezettel foglalkozik, hanem a szövetkezeti eszmét is méltatja és a jövő célkitűzéseit ismerteti.

— Válságokon és nehézségeken át vezetett a szövetkezet útja a mostani jubileumig. Arad iparossága büszke lehet arra, hogy ez az intézménye idáig eljutott.

Az „Aradi Közlöny” Bucurestiben a következő újságkioszkokban kapható:

- „Hotel Tanescu”-val szemben (Str. Regalan.)
- Calea Victoriei. Picadilly-kávéházzal szemben.
- Calea Victoriei és Bulevardul Academie mindkét sarkán.
- „Athene Palace” szállodával szemben levő sarkokbódében.
- „Grand Hotel”-tel szemben, a főposta sarkán.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A román állampapírok ellen intézett tőzsdei támadások kulisszatitkai

Azzal gyanúsítják az ellenzékiet, hogy összejártsanak a párisi spekulánsokkal — Az árfolyamhullámzások érdekes okai —

A legnagyobb világvárosok értéktőzsdéinek hazard spekulánsai időközönként kiválasztják valamelyik ország valutáját vagy fontosabb értékpapírját és ez ellen ostromot intéznek, hogy az elveszítse állandó árfolyamát és az így erőszakosan lecsökkentett értékű valutát a játékosok potom pénzért újból összevásárolják. Ezt a könnyelmű játékot folytatták a különböző világtőzsdéken a dollárral és a fontsterlinggel is, amelyeket tudvalevőleg sikerült is kizökkenteni a stabil árfolyamból. Ujabbán ismét a romániai állampapírokra vetette rá magát a párisi tőzsdéspekuláció, mely a nálunk legutóbb lezajlott belpolitikai válságot használta fel arra, hogy káros működésével meggyöngítse kölcsönkötvényeinket. A börzejátékosok és üzlettársaik a francia fővárosban újból a legképtelenebb híreket terjesztették Románia bel- és külpolitikai irányáról, csakhogy ezzel is megingassák a bizalmat a kötvények iránt. És mivel a párisi tőzsdén nem szervezték meg eléggé a védelmet, az utóbbi napokban hatásosabb volt az ostrom. A lejtábilizációs, valamint a fejlesztési (desvoltarea) kölcsönkötvények ellen indítottak attackot és sikerült is némi árfolyamcsökkenést előidézni a konteminöröknek. Pár nappal ezelőtt a lejtábilizációs kölcsönkötvény 545 volt, amelyről a támadás miatt 498-ra, majd 500-ra csökkent, de két nap múlva 25 ponttal emelkedett. A desvoltarea 253-ról 233-ra csökkent, de rövid idő múlva ismét elérte a 245-öt, tehát a spekulánsok nem sok eredményt értek el. Az unifikációs kölcsönkötvény ellen intézett rohamoknak már nem volt ilyen hatásuk, a védelem sikerrel dolgozott és jelenleg is szilárd az árfolyama.

A bucaresti-i napilapok ez alkalomból rámutatnak arra, hogy Párisban offenzíva indult meg a román állampapírok ellen és ennek a harcnak érdekes kulisszatitkai is ismeretesek a kormány előtt.

A támadások mögött bucaresti-i ellenzéki körök húzódnak meg, tehát elsősorban belpolitikai mesterkedés az oka a román állampapírok s közöttük a lejtábilizációs kölcsön árfolyam hullámzásának is. Ezek a politikusok még a kisantantot és a balkáni államok szövetségét sem kimélték meg, csakhogy tőzsdei manipulációikkal gyöngítsék a kormány helyzetét.

A sajtó megállapítása szerint azonban ezek az offenzívák kudarcra omoltak össze. A bucu-

resti-i lapok párisi tudósítói rámutatnak arra, hogy a párisi tőzsdén erősebben meg kellene szervezni a román állampapírok védelmét, mert az ellenzéki politikusok által irányított tőzsdéjátékosok bizonyára még nem fejezték be működésüket. Igaz ugyan, hogy a francia kereskedelmi és pénzügyi körök változatlanul rokonszenvet mutatnak Románia gazdasági érdekei iránt, de mégis szükség volna a védelem teljes kiépítésére, — állapítják meg a jelentések.

A villanygyárak országos kongresszusának vezetői Aradhegyalján

— Külföldi látogatók a kirándulók között —

Előkelő kirándulók járták végig a napokban az Aradhegyaljai Villamosvasut vonal-hálózatának egy részét és gyönyörködtek Aradhegyalja felejthetetlen szépségeiben. A villamos energiát felhasználó legnagyobb vállalatok tudvalevőleg három napig kongresszust tartottak Timisoarán, ahonnan az országos kongresszus vezetői automobilon Radnára utaztak. A villamosvasut radnai végállomásán várták a vendégeket Busila Constantin mérnök, műegyetemi tanár, a hegyaljai villamosvasut delegált adminisztrátora, Marcus Mihály dr. országgyűlési képviselő, Budean Constantin, valamint Gold Emil igazgató és Székely helyettes igazgató. A társaság ezután Minisre ment, ahol megtekintette az állami vincellériskola berendezését és nagyértékű pinecszetét, amelyben többévtizedes prima minőségű borokat is bemutatnak a vendégeknek. A villamosvasut igazgatósága a vincellériskola terrasán ebédet adott a vendégek tiszteletére. A banketten több pohárköszöntő hangzott el, amelyben Busila adminisztrátor többek között Mateescu Istvánról, az aradi villanygyár és villamosvasut jelenleg külföldön tartózkodó vezérigazgatójáról is igen melegen emlékezett meg. A bankett után a látogatók megtekintették a villamosvasut ghioroci modern felszerelését, valamint az áramelosztó-berendezést. Ghioroc-ról Radnára mentek, ahol meglátogatták a híres ferencendi templomot, azután átrándultak Lipovára, ahol a régi görögkeleti templomot tekintették meg. A kirándulók között a cseh-szlovákiai és jugoszláviai villamosáramelosztóközpontok kiküldöttei is szerepeltek és úgy ők, mint a bucaresti-i látogatók a legteljesebb elismeréssel nyilatkoztak a vasut és Aradhegyalja nevezetességeiről. A legközelebbi kongresszust Sibiuban tartják meg.

— Aradváros köztisztasága a város vezetősége előtt Érdekes vita zajlott le Aradváros vezetőségének szerdai ülésén, ahol a város egyes uccáinak kétségbeesztő köztisztasági állapotaival kapcsolatban bejelentés hangzott el arról, hogy a köztisztasági közegek gyakran szabotálják a városi hatóságok rendelkezéseit. Mindegyik köztisztasági közeg pártpolitikai korifeusnak érzi magát — mondták — aki politikai érzelmeiben érzi megbántva magát, ha felelősségre vonják hanyagságáért. Ilyen alapon nem lehet fegyelmet fenntartani, állapította meg a felszólaló városvezető és a városvezetésnek tennie kell valamit, hogy saját presztizsét és tekintélyét megőrizhesse. Javaslta, hogy a városvezetés minden egyes tagját állandó jelleggel osszák be valamelyik részorthoz, hogy annak ügyeit telihatalommal ellenőrizhesse és felülvizsgálhassa. A városvezetés több tagjának hozzászólása után Ursu János dr. bizottsági elnök hangsúlyozta, hogy ebből a célból nincs a városvezetés egyik tagjának sem szüksége külön felhatalmazásra, mert hiszen nemcsak joga, de kötelessége is mindegyiknek, hogy ellenőrizze és irányítsa a városi közigazgatás ügymenetét. Tekintve azonban, hogy indítvány hangzott el a kérdés intézményes rendezésére, a városvezetés egy későbbi ülésén fogja letárgyalni az indítvány lényegét.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. SÁNDOR-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felelősség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, francia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Információs iroda. — Bejegyzett cég.

Arad. Bulev. Regele Ferdinand 5. Csanádi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutánvós díjazás mellett. Szegényeknek, munkanélkülieknek kedvezményt nyújt.

HIVATAL: d. e. 9—1-ig.
d. u. 3—7-ig.

A kereskedelmi miniszter utasítására bezártak egy aradi nagy szikvizgyárat

A cégtagok között történt változás idézte elő a fellünést keltő beszüntetést

Az aradi kereskedelmi és ipari köröket élenként foglalkoztatja az egyik aradi szikvizgyárnak hatósági közbelépés következtében történt váratlan beszüntetése. Az eset annál feltűnőbb, mert az aradvárosi egészségügyi osztály nem kívánta a gyár üzemének azonnali beszüntetését, hanem két hónapi határidőt adott erre; ugyanis a vállalatot meg akarta kímélni a mai viszonyok között igen súlyosnak mondható veszteségektől.

Tudvalevőleg rövid idővel ezelőtt kereskedelmi miniszteri rendelet jelent meg, amely azt is tartalmazta, hogy két éven belül tilos új szikvizgyárat alapítani és üzembe helyezni. Közvetlenül a miniszteri rendelet kiadása előtt már hozzáfogtak Aradon egy nagyobb szikvizgyár be rendezési munkálataihoz

és a minisztérium megengedte, hogy ez az új gyár megkezdhesse működését, mert hiszen a miniszteri rendeletnek nincs visszaható ereje.

A gyár ez alapon folytatta is működését, mivel azonban időközben új tulajdonosok is beléptek a cégbe,

a minisztérium a hozzáérkezett jelentés alapján, formai hibákra hivatkozva, visszavonta a szikvizgyár működési engedélyét és elrendelte az üzem beszüntetését.

A minisztérium a rendelet végrehajtásával az aradvárosi egészségügyi osztályt bízta meg, amely azonban méltányosságból két hónapi határidőt adott az új vállalat felszámolására.

Nagyszabású előkészületek a román—orosz kereskedelmi kapcsolatok létrehozására

A Bucurestibe érkezett Boris Nicolae orosz gazdasági tanácsos tárgyalásai — Értekezlet az ország összes gazdasági vezetőinek részvételével —

Mint Bucurestiből jelentik, a kormány gazdasági köreiben nagy előkészületek történnek arra, hogy az Oroszországgal 18 évvel ezelőtt megszakadt gazdasági összeköttetés most újból megszilárduljon a két ország külpolitikai szerződése alapján. Néhány hét múlva megérkeznek Bucurestibe Szovjetország hivatalos kereskedelmi képviselői, akiknek utazását előkészíti Boris Nicolae, Szovjetország egyik gazdasági tanácsosa, aki tegnap érkezett Bucurestibe és kijelentette, hogy november végére várható a szovjet bucuresti-i külképviseleteinek beiktatása.

A diplomáciai követséggel egyenrangú fontosságúnak tartják a szovjet gazdasági delegációját, amelynek hivatalnokai kara nagyobb, mint a politikai követségé. Mivel Szovjetországban nincs magánkereskedelem, hanem az állami szervek bonyolítják le az üzleti forgalmat, a romániai piacok is csak az állami kereskedelmi megbízottak útján intézhetők el üzleteiket. Magánkereskedelmi összeköttetésekre senkinek sem számíthat, — mondta Boris Nicolae, akinek megjelenése alkalmából a kereskedelmi minisztériumban széleskörű tanácskozás volt.

A fontos értekezleten Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter elnökolt és résztvettek a külügyminisztérium közgazdasági osztályának, a pénzügyminisztériumnak, a vámigazgatóságának, a Nemzeti Banknak, a CFR-nek, a posta-, táviró- és telefonigazgatóságának, az országos autonóm-pénztáraknak, a kikötők és vízutak igazgatóságának megbízottjai, akik megfelelő javaslatokat terjesztettek elő az Oroszországgal létrejövő gazdasági összeköttetés alapelveiről. Rendkívül sok gazdasági kérdés áll a két ország között és ezeket a legaprólékosabb részletekig elő kell készíteni.

Legközelebb tárgyalják a vasúti összeköttetés, a két ország közötti hajózás, a személy- és áruforgalom problémáit is.

A sajtó hangsúlyozza, hogy ezeknek a nagyszabású kérdéseknek tárgyalásába a szakminisztériumokon kívül okvetlen bele kell vonni a kereskedelmi és iparkamarák szövetségét, valamint a nyilvános tudású aktív üzlet-

mert az alapítokat nem akarta anyagilag tönkretenni. A szikvizgyár napi termelőképesége körülbelül ezer üveg volt. A többi szikvizgyárak néhány héttel ezelőtt tárgyalásokat kezdtek a kellemetlen helyzetbe került új vállalattal, amelynek felajánlották, hogy naponta hétszáz üveget vesznek át tőle, de a tárgyalások nem vezettek eredményre.

A városi egészségügyi hatóságnak a két hónapi működési határidőről szóló engedélye kiadása után ismeretlen forrásból feljelentés ment a kereskedelmi minisztériumba, amely megbízta a timisoarai egészségügyi kerületi felügyelőt, hogy utazzon át Aradra és intézkedjen a legfelsőbb rendelet végrehajtása iránt.

A kerületi felügyelő tegnap tényleg meg is jelent Aradon és elrendelte az új szikvizgyár működésének megszüntetését. A gyár azóta hatósági zár alatt áll és ezidő szerint nem tudható, hogy milyen következményei lesznek a timisoarai kerületi felügyelő beavatkozásának. Tudomásunk szerint a Kereskedelmi és Iparkamarát is foglalkoztatja ez a feltűnést keltő ügy.

Aradváros vezetőségének szerda délelőtti ülésén ugyancsak foglalkoztak a szódagyár-üzem beszüntetésének ügyével. A városvezetés ennek tulajdonítja, hogy a gyár betiltásának pillanatától kezdve, a szódavázárak Aradon két lejről öt lejre szöktek fel. A városvezetés az ügygel rövid időn belül szintén foglalkozik.

embereket is. Tizennyolc év óta semmiféle kereskedelmi vagy forgalmi szerződése nem volt a két államnak, tehát most teljesen új gazdasági összeköttetésnek kell az alapjait lerakni. Végül megállapítják, hogy a letárgyalandó programból hiányzik a Dnyeszter-híd, melynek „sürgős építéséről” a román-orosz szerződés megkötésekor felelőtlen elemek már részleteket is híreszteltek.

= A minisztériumok elégedetlenek a csehszlovákiai gyümölcsvásárlásokkal Bucurestiből jelentik: Mint emlékeztet, a csehszlovák kormány kötelező ígéretet tett, hogy az őszi hónapokban nagy mennyiségben vásároltat Romániában gyümölcsöt, mert ezzel is kárpótolni akar bennünket a rossz termés miatt elmaradt buzaszállítmányok veszteségeiért. A mezőgazdasági fórumok minden előkészületet megtettek, hogy a román—cseh egyezmény alapján megfelelő mennyiségű gyümölcsöt exportáljunk, a megrendelések azonban nem elégitették ki a várakozást. Ezért a kereskedelmi és földművelésügyi minisztérium tegnap sürgős megkeresést intézett a csehszlovák kormányhoz, hogy intézkedjen a romániai gyümölcsvásárlások fokozása iránt.

= Eredménytelen erdőkitermelési versenytárgyalás. A Caps aradi erdőigazgatósága szeptember 26-án, majd pályázók hiánya miatt október 5-én több erdőparcella letarolására versenytárgyalást tartott. Mivel azonban az október 5-i versenytárgyaláson is csak egy pályázó jelentkezett, tehát ez az árkejtés is eredménytelen volt és ezért az erdőparcellákat most szabadkézből fogják értékesíteni. Ez alkalomból megemlítjük, hogy az aradi épületfa- és tűzifakereskedők harminc aláírással ellátott kérvényt intéztek a Caps vezérigazgatóságához, amelyet arra kértek: szüntesse be aradi detail-fatelepet, amely kárt okoz a fatermeszkedőknek, de a kérésre még nem jött válasz.

— Kitisztítják az esővízlevezető csatornákat. A városvezetés megtekintette szokásos előkészületeit a téli időszak bekövetkezésére. Tekintettel arra, hogy az uccák esővízlevezető-csatornái a nyár folyamán eldugultak, a gazdasági hivatal kapott megbízást, hogy a rácsozatokat azonnal tisztíttassa ki.

A szerkesztésért:
Dr. STAUBER JÁNOS
főfőszerkesztő

A vasut hat órára csökkentette a vagonok fekbérmentes kirakási idejét

A CFR kereskedelmi osztálya rendeletet intézett a vasúti kerületi felügyelőségekhez, valamint az állomásfőnökségekhez, hogy a vasúti üzletszabályzat I. rész 155-ik szakasza értelmében engedélyezett fekbérmentes be- és kirakási időt ez év november 11-től kezdődően december 31-ig a mostani nyolc órától hat órára szálította le. A hat órai fekbérmentes be- és kirakási időbe beleszámítandó az a két órai déli szünet is, — 12 órától 14 óráig — amikor a vasúti raktárak zárva vannak. Eszerint, ha valamely vagon kirakása délelőtt 10 órakor megkezdődött, a fekbérmentes kirakási időt délután 16 óráig számítják, tehát ilyen esetben nem hat óra, hanem csak négy óra a kirakás időtartama, ami olyan kevés, hogy megzavarja a munka folytonosságát és esetleg megdrágítja a szállítást. A rendelet érvényessége ugy az állomás területén, mint a magán iparvágányokon végzett be- és kirakásra is vonatkozik. Az intézkedés egyik oka: a nagymérvű vagonhiány.

— Klaszifikozzák a szerb templom előtti terület. A városvezetés a Szent Száva templom előtti tér aszfaltozási munkálataira 172.000 lejt szavazott meg. A munkálattal a város a Rossi és Pellegrini-öveget bízta meg.

Az aradi zsidó Hitközség és a Chewra-Kadisa Szentegylet fájdalmas megilletődéssel tudatja, hogy képviselőtestületének, illetve választmányának munkás tagja

BRUCKNER SÁNDOR úr

az Öregek Otthonának főgondnoka

a köz érdekében kifejtett önzetlen, áldásdus tevékenység után 58 éves korában elhunyt.

A megboldogult földi maradványait f. hó 18-án, csütörtökön délután 3 órakor kísérik utolsó útjára a Tako Jonescu-u. 8. számú gyászházba.

Példás élete mindannyiunk mintaképe marad.

Arad, 1934. október 17.

4408

Az ÖREGEK OTTHONA nevében mélyen lesújtva jelentjük, hogy drága jó főgondnokunk

Bruckner Sándor úr

aki atyai támogatónk, mindnyájunknak igaz atya, vigasztalónk, örömünk és bajaink részese volt, örökre elhagyott bennünket.

Aldásos emléke örökké él közöttünk.

özv. Halpern Miksané gondnokné és az Otthon lakói.

4409

Mélyen lesújtva jelentjük, hogy

BRUCKNER SÁNDOR úr

intézetünk elnöke, hosszas szenvedés után, 58 éves korában elhunyt.

Intézetünknek az alapítás óta irányítója, lelke és vezére volt, kinek fáradhatatlan és teljesen önzetlenül kifejtett közérdekű áldásos tevékenysége örökké feledhetetlenül teszi emlékét.

Béke poraira!

A Kishitelbank és Takarékpénztár Arad, igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztviselői kara.

Autóemelők

kiváló, modern kivitelben leg-
előnyösebben szerezhetők be

Kálmán A. Részvénytársaság, Arad

Rádió műsor

— Románio: 18. számítás. —

CSÜTÖRTÖK, OKTÓBER 18.

Bucuresti. 18: A rádió szalonzenekara. 19: Hírek. 19.15: Kis rádiózenekar. 19.50: Rádióegyetem, felolvasás. 20.30: Massenet: „Manon”. 5 felvonásos opera, közvetítés az Operaházból. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: Magyar városok. „Budafok”. 11.40: „Állatok szerepe a tudományos kísérletekben”. (Felolvasások). 13: Déli harangszó. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 17: „Sárközi himzés divatos ruhák”. Undi Mária előadása. 18: „A gyümölcs téli eltar-tása”. 18.35: Berend Endre szalonzenekarának műsora. 19.30: „A fejfájás”. Sarbó Artur dr. egyetemi tanár előadása. 20.05: Erika Rokyta énekel, zongorán kíséri. Herz Ottó dr. 22.50: Az Operaház tagjainak alakult zenekar. 23.30: Lysa Peck németnyelvű előadása. Utána: Kovács István zongorázik. — Bécs. 13: Lemezek. 14: Hírek. 14.10: Hangverseny. 15: Hírek. 16: Vegyes közlemények. 16.20: Román falvakban, csevegés lemezekkel. 17.10: Filmlemezek. 18.30: Fischer Lotti zongorázik. 20.50: Rádiózenekar. Régi bécsi népzene. 21.40: Rossini: A sevillei borbély, opera. Közvetítés Torinóból. Utána: Táncczene a Palmhof-kávéházból. — Berlin. 18.30: Táncclemezek. 20: Weber: Fuvola, hegedűs brácsaszereződ. Reger: Szerenád. 20.40: A nap visszhangja. 21: Hírek. 21.20: Vidám szórakoztató és táncst. 23: Hírek, utána táncczene. — Deutschlandsender. 18.15: Híres hegedű- és zongoradarabok. 19.30: Időszéri zene. 20.30: Kamarazenekar, német népdalok. 21.15: A filharmonikusok Chopin-hangversenye Hansen zongoraművésszel. Utána: A világ legjobb tánccze-nekarainak lemezei. — Kassa. 12.30: Lemezek. 13.35: Rádiózenekar. Könnyű zene. 14.30: Magyar hírek. 14.45: Lemezek. 16.55: A 14. gy. e. zenekara, könnyű zene. 18.10: Halama M. brácsázik. 18.30: Danyi Aladár cigányzenekara. 19.30: Saar-szemle. 21.30: Frankfurt. 23: Hírek. 23.20: Miről beszélnek Amerikában? 23.30: Táncclemezek. 24: Táncczene Nürnbergből. Utána: Éjjeli hangverseny.

PÉNTEK, OKTÓBER 19.

Bucuresti. 18: Rádiózenekar. 19: Hírek. 19.15: Rádiózenekar. 20: Rádióegyetem, felolvasás. 20.20: Manolescu J. énekel. 20.45: Felolvasás. 21: Hangversenyismertetés. 21.10: A filharmonikusok hangversenye bemondás szerint. A szünetben hírek. 23.15: Beszélőújság. 23.30: Vendéglői zene. — Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10.45: Hírek. 11: „Időszéri apróságok”. 11.40: „Ifjúsági közlemények”. (Felolvasások). 13: Déli harangszó. 13.05: Weidinger Ede szalonzenekara. 14.30: Az Államrendőrség zenekara. 17: A rádió diákfélőrája. 18: B. Fehér Miklós (hegedű) és Nováki László (zongora-brácsa) szimf. 18.40: Sportközlemények. 18.55: szegedi Farkas Józsa és cigányzenekara. 19.50: „A magyarok ősvallása”. 20.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „Falstaff”. Vigopera 3 felvonásban, 6 képb. Zenéjét szerezte Verdi. A II. felvonás után kb. 22.15: Hírek. 23.30: A Mándits jazz-zenekar műsora. — Bécs. 12.30: Paraszttáncok lemezek. 13: Rádiózenekar. 14.10: Hangverseny. 17.10: Zeneélet

Biztosítson magának helyet a

H A P A G

1934-es karácsonyi utazásokra

a kettőcsavarú „Milwaukee” motoros hajón

1934. december 22. – 1935. január 6-ig

Egy téli utazás az atlanti tengeri tavaszban egy felejthetetlen feldézete szilveszter estéjével.

Utirány: Lissabon – Gibraltár – Tanger – Teneife – Madeira – Vigo – Hamburg.

Lei 8300-tól.

Jelentkezés és prospektus:

KÜNSTLER Utazási és Vizum Irodában

Arad, Bu'. Regina Maria 24.

Telefon: 86. 461

a bécsi kongresszus idején. 17.30: Lemezek. 18.30: Fleischer Artur bariton énekel. 20.10: A régi Deutschmeister-zenekar játéka. 22: Szimfonikusok Czarniawski zongoraművésszel. 23.50: Zelwecher-jazz, tánczene. Utána: Könnyű lemezek. — Brünn. 17.45: Lemezek. 19.10: Lemezek. 19.20: Német műsor. 20.10: Lemezek. 20.15: Eszperantó. 20.45: Seta a kremsieri kastélyban. Utána a Moravan dalegyet hangversenye a kastélyból. — Kassa. 12.05: Lemezek. 12.10: Iskolai rádió. 11.55: Lemezek. 13.35: Könnyű zene. 14.30: Magyar hírek. Gazdák. 16.55: Lemezek. 17.55: Adomák. 18: Schubert: I vonósnyegyes. Cherubini: Vonósnyegyes. 19: Magyar műsor. 19.30: Lemezek. 19.55: Magyar hírek. 21.05: Falusi fuvózenekar. — Königsberg. 17: Könnyű zene. 20: Mozart: A-dur szonáta. 20.30: Tarka félóra. 21: Hírek. 22.15: Operai zenekar. Leipzig. 17: Szimfonikusok. 18.55: Riport Blankenburgból. 19.55: Kamarakar. 19.55: A pályaválasztásról.

KÖNYVEK

12. száz. Az új szovjet-orosz irodalom két kitűnő reprezentánsa: Ilf és Petrov „12. száz” címen regényt írt, amely Moszkvában immár negyedik kiadását érte el és több európai nyelven is nagy sikert aratott. A regény most magyarul is megjelent. Mulatságos történet keretében detektívzerű hajsza folyik egy 12. száz. álló szalagarnitúra után. A 408 oldalas vaskos könyvet Gellért Hugó kitűnő fordításában a Nyugat adta ki. Ára füzve 120, kötve 132 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a Nyugat-könyvek teljes jegyzékét.

Mauris: A textilgyáros. Közgazdasági regénynek is mondhatnók Maurisnak ezt a pompás írását, ha azt tekintjük, hogy milyen kitűnően belevilágít abba a küzdelembe, amit a francia textilipar vívott meg a háború nagy konjunktúráját követő gazdasági krízis idején. A regény minden egyes figurája kísértetiesen eleven életet él és a millió rajza annyira tökéletes, hogy olvasás közben szinte érezzük a gyapjú és az olaj szagát, ami a gyár udvarát betölti. Cserépfalvi-kiadás, jó kiállítás, egészvászonkötésben 105 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál: Cluj.

Vicki Baum: Az utolsó tánc. Vicki Baumnak, a világhírű írónőnek talán legszebb regénye. Ina Raffay élete túlságosan is nagyszabású és magasán ívelő ahhoz, semhogy boldog lehessen. De utolsó táncát, megrendítő haláltáncát is a szépség dicsőítye veszi körül. Az Athenium kétpengős sorozatában jelent meg. Egyenként 3–400 oldal, fehér papíron, egészvászonkötésben 60 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepagenál: Cluj. Kérje a 37 kötetes sorozat teljes jegyzékét.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további ára 10 szóig csupán 20 lei. :: szó 2 lei. ::

Az apróhirdetéseket előre fizetendők.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

„Báronysapkás 874.” Kérem levelet az Aradi Közlöny kiadójában átvenni. Grădite. 4400

ALKALMAZÁS.

KUTFURASHOZ mester keresetlik. Cim Str. G. cceanu 2. 4404

Eladó egy darab nagyobb Meidinger-kályha, nagyobb terem befűtésére. Ugyanott lakatosmesternél felvétetik. Bővebbet Weissz Jenő lakatosmesternél, Bu'ev. Reg. Maria 21. 4414

LAKÁS.

Különbejárattal butorozott szoba. fűdősobával kiadó, esetleg ellátással. — Ugyanott egy-két szerény fiatalember részére különbejárattal butorozott szoba kiadó teljes ellátással. Bul. Carol 81., I. em. 4022

KÉT egymásbanyúló uccai butorozott szoba fűdősoba használati, esetleg teljes ellátással kiadó. Str. Cosbuc 44. szám. 4410

3 szobás modern minden komforttal ellátott lakás november 1-re kiadó. P. Catedrali 5. 383

KIADO szoba-konyha új lakás, továbbá 1 tűzlethelyiség belvárosban. Str. Cosbuc 39. sz. 4411

OKTATÁS.

Regáti tanárnő párisi egyetemi képesítéssel tanít: franciát, románt mérsékelt díjazással. Kurzusok este! Speciális módszer! 3 hónap alatt társalgás! Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 4401

VÉTEL ÉS ELADÁS.

HASZNALT de jókarban levő cserépkályhát megvételre keresek. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 4406

Olmot, használtat állandóan veszek. Németh, Str. Grigorescu 8–4. Liget mellett. 4444

PUHA OLOM megvételre korestitik. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

MAGNOLIA.

Paeonia, Arborea, Paeonia Chinensis, Jucca Filamentosa és számos szobadörföldi díszítő és virágzó növény, valamint olcsó babarózsák beszerezhetők: 3833

SZABÓ kertészet Pancota

Pléh- és fahordók eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadójában.

Aranyat, ezüstöt legmagasabb napi áron veszünk. COMISIO biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 13. 4063

Leszállított árban eladók: Komplet ebéd 3500 leltől, börgarnitúra 8000 lei, hálósobák 8500 leltől, pianino, zongorák, előszobafalak, meidinger kályha, íróasztal, könyvszekrény, matracok, vitrinek, varrógépek, csillárok, gyári és valódi szőnyegek, álló lámpák, asztalnémi és ágynemű, festményes, dísz tárgyak, ezüst-nemű stb. — Zálogtárgyakra a legmagasabb összeget csak az általunk képviselt timisoarai zálogház folyósítja. Meghosszabbításokat legolcsóbban vállalunk „COMISIO” biz. üzlet Bul. Reg. Maria 13. Dácia mellett. 4069

HIRDESSEN

a 49 éve fennálló

„Aradi Közlöny”-ben!

KÜLÖNFÉLÉK.

VADASZVIZSLA találtatott Simandul de jos község határában. Igazolt tulajdonosa átveheti a Takácsy gazdaság vadörénél. 4405

BRISTOL... BRISTOL... BRISTOL

Szálloda
Budapest
Dunapart,

árban és szolgálta-
tásban vezet!

Szoba teljes ellátással
személyenként 292

napi 12.— pengőért